

Рік XVI. Нью-Йорк. Четвер, 12-го Падолиста 1908. Число 46.

Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, November 12, 1908. No. 46

КРАМОЛА У ГР. КАТ. ЦЕРКВІ в Америці і її причина.

(Конець).

В минулім числі „Свободи“ я взауважав на те, що єп. Ортинський зовсім не бавить ся в якусь світську політику то що політиканства до церкви він не впровадив. Протинно, наш Владика показав ся у своїй діяльності цілком безпартійним і на доказ його безпартійности я додаю тут ще й се, що за його побуту в Америці приходять сюди так галицькі як і угорські священики; що більше, він рукополагав вже навіть в Америці угорсько-руського питомця на священика. Потім я розглядав ся за причинами нашої крамоли в духовім, надприроднім світі тай, розумієть ся, таких певних причин знайти там я не міг. А вкінці я натякнув на дійсну, властиву причину крамоли у американській гр. кат. церкві, яку то причину відкрило „Magyar Zaszlo“ (ч. 36.) в статі під наголовком: „Чи не Фірцак одвічальний?“ — І що ж ся стаття говорить? Ось замітніші її уступи передані дословно будь своїми словами:

„Одвічальність за сей сумний і для цілої вселенської церкви ганьбу наносачий стан“ — в якім находить ся тепер наша церква в Америці — „хотів би днесь кождий із себе скинути. А найбільше хотіли б се в Мункачеві, де, як пише Gor. kath. szemle“, Юліан Фірцак (Firczak Gyula), тамошній гр. кат. єпископ з цілого серця боліє над винішнім анархістичним і нафтою смердячим положенням американської гр. кат. церкви. Но се вже за пізно...!

„Не пора жаліти над сим тепер, коли вже стріхати горить... но сій днесь вже розшалілій анархії треба було загородити дорогу тоді, коли спромога до сего дана була Юліанови Фірцакови в ім'я його любови до угорської країни, в ім'я його не користолобного католицизма і в ім'я його християнської повинности як єпископа зглядом другого єпископа.

„Що ж, коли Юліан Фірцак не був мабуть тоді Мадяром, не був мабуть правдивим католиком і не мав тоді стільки любови зглядом свого друга єпископа, скільки могло вимагати від него стадо Ісуса Христа.

„А спромогу загородження дороги (розумієть: винішній анархії в гр. кат. церкві в Америці) мав він тоді, коли єп. Ортинський просив його з Америки, щоб сив священиків, які є проводирами винішних бурителів, візав назад до старого краю як не спосібних до захорони правдивого католицизма в народі прибувших сюди в Угорщини, а натомість щоб післяв таких угорських священиків, о яких вірі і вірности не могла б сумніватись навіть сама мадарська влада, що дає Юліану Фірцакови княжу платню. І що ж учинив тоді єп. Юліан Фірцак, який має тут 43 гр. кат. священиків між 61 угорськими гр. кат. священиками? Може взяв він під розвагу просьбу і аргументи рівного собі американського гр. кат. єпископа? Може обурилось в нім тоді мадарське серце і душа на серіовну скаргу свого друга єпископа, що його священики, чи радше скававши, свояки ославлені тут в Америці Апостоли панславизма (роз. москвофільства)? Може упіснув своїх кривняків священиків, як се учинив два рази своїм циркуляром для візитатора о. Годобая? Або може візав він обжалування нашим єпископом своїх священиків до оправдання непослух і всякі не даючі ся навіть описати річи, як се учинив був на скарги о. Андора Годобая?

„Де би там! „В Мункачеві нічого не зділали. Но прецінь зділали щось. З єпископської палати прийшла в Америку

не тільки ціла низка обвинень (розумієть: на єп. Ортинського), й н-з Угорщини надійшли сюди і такі приватні, многонадійні погослови, що в Мункачеві єп. Фірцак зовсім не числить ся з єп. Ортинським.

„Се значило тільки, що Юліан Фірцак, басі, шурина або сродник, — який давав цілі роки виховувати сина Павла Юрієвича Жатковича за маленьку суму \$80.00 і то в гр. кат. семінарі, який оплачує мадарська королівська каса в тім часі, коли той самий Жаткович у своїм органі в Америці напсював серце руського народу найбільшою, зв'язуючою ненавистію проти Угорщини і на різних мітингах панславистів (москвофілів) з піною на устах безчестив угорський народ і країну, — дав їм волю (лайснес) робити все, що хочуть, бо на се басі їх Експедиція не погнівають ся і вічного їм не роблять...

„В Америці одже ви, супостати, маєте свободне поле! Через цілі століття до тепер був руський народ в своєму бєсїдою найприроднішою тамою, щоб нас московський залив не знищив... но ви робить свій бізнес і вщиплюєте в сей народ завзяту ненависть до мадарської країни тай працюєте над тим, щоб сей народ етав ся радше ехзєматиком, як мав би він бути вірним єпископом, післаному Римом!... Господин Експедиція не буде карати вас за гріхи проти сьв. Унії, яку прийняли ваші батьки, як і не переслідував Жатковича, що шпирив між вами ненависть до Угорщини, но так його відзначив, як не відзначив ні одного з вас священиків“.

І не тільки, що Експедиція, Юліан Фірцак не кивне навіть пальцем на сі небували і нечувані лайдатства, які роблять тепер його свояки проти нашого Владика в Америці... вони мали навіть „дістати з Мункачева запевнене, що Господин Експедиція виробить у мадарської власти те, що з Риму пішляють другого гр. кат. єпископа і то для 43 свояків Фірцака, як сповняють в Америці священичу службу. Дійсно, колиб сі свояки не надіяли ся на Експедицію басів, сидачого на єпископським троні в Мункачеві, колиб він дав їм бодай раз до зрозуміння, що він не лише для других священиків, але й для своїх сродників хоче бути єпископом, колиб побачило те сродство, що грожене схизмою вважаєть ся у него гріхом, колиб Фірцак заявив своїм сродникам, що йому не тільки не мило, коли священики, його свояки, поважують ся ширити „анславизм“ (москвофільство) між народом і на панславистичних мітингах грати першу роль, но колиб таких священиків знав й покарати... дійсно, дійсно, тоді ніколи не був би прийшов так сумний стан, в якім днесь опинила ся гр. кат. церква в Америці“.

Далі закидає шановний автор згад. статі в Magyar Zaszlo Фірцаковим своякам, що вони шпирять між народом соблазн тому, бо явно голосять, що нагінка на єп. Ортинського походить з єпископської палати в Мункачеві і що для них прийде до Америки Юліан Дрогобецький на єпископа. Вони чванять ся, що даремно їх навіть суспендувалиб, бо вони як сродники Експедиції басів на се ані на Рим не зважалиб. Вони лучать ся з коршмарами і підозрілими людьми до борби проти гр. кат. єпископа, а й не боять ся навіть чим раз то сьмїліше гровити відорванем від Риму або переходом в російську схизму. Ну, і за те, як і звгаді за оплакане, невідраднє положене нашої церкви за Океаном „перед Богом і людьми“ єдино його Експедиція, Юліан Фірцак одвічальний“.

І не тільки відомо єпископови Фірцакови, що його свояки в Америці — се бунтовщики першої класи, що вони сіють між угорським народом вражду до

угорської країни, що вони залицяють ся до православ'я будь-то відгрозують ся незалежністю від Апостольської Столиці, но знає він також і те, „що одна часть його священиків виреклась офіційальною присягою вірности угорському королеви, но проте він вважає їх не лиш мадарськими горожанами, але й знає і представляє їх за таких священиків, які мають в його дієцезії повне право на пенсію...“ Вкінці докоряє пан. автор єпископови Фірцакови фарисейським патріотизмом, себ то удаваною любовію до мадарської країни, но се вже менше важне для нашої церкви в Америці і сего уступу я не буду тут наводити.

Так говорить Magyar Zaszlo. Я думаю, що зміст сеї статі є сам собою так ясний і зрозумілий, що додавати щось до него або обясняти його широко є річєю зовсім злишньою.

Із наведених тут місць згаданої статі виходить як неоспоримий факт, що єп. Фірцак, нехтуючи своїм другим єпископом Ортинським, потураючи своїм сродникам в Америці і обіцяючи їм крижовацького Владика Юліана Дрогобецького на єпископа, понижив через те перед своїми кривняками єп. Ортинського і навчав їх маловажити собі його і не оглядатись на него і тим чином підорвав у них церковну дисципліну, настроїв їх ворожо до нашого Владика, зродив в них буту, зарозуміість, сьмїлість а й норовистість і став ся моральною причиною сеї плюгавої, безусловно некатоліцької борби, яку його „священики“ кривняки ведуть в безличним цинізмом еже цілий рік проти Архипастира гр. кат. церкви в Америці. Колиб так згадана стаття: „Чи не Фірцак одвічальний?“ появилася була у-перве в якійсь там „фонетическим жаргоном“ видаваній газеті, так можнаб ще було сумніватись о віродостойности її змісту; но ся стаття псбачила денне світло на сторінках мадарської часописи, якої редактором є священик чистого як слеза і незломного характеру, який має як найліпші і найточніші інформації з краю і який немірно брідить ся ложею і всяким падлютством. Що отже в сій статі сказано, є свята правда. А впрочім, розваж шановний читачу Свободи, чи можливо булоб се навіть помислити, що моглаб знайти ся такі гр. кат. священики, які важились би ставити свою будучність на ризико і впускатись до так паленої, завзятої, неймовірно-мервенної і в католицькій церкві нечуваної боротьби проти свого будь як будь єпископа, до якої загнали ся наші поганці, колиб вони не чули за собою плечей якогось могучого свого покровителя і заступника, що возьме їх на випадок якоїсь халепи в свою опіку і оборону і стане для них певним прибіжцем?... Чи миши можуть сьмїло брикати тоді, коли чують, що кіт є в хаті?... H176

Та най буде як небудь, а я зверну ся словечком через море до Мункачева і класти му такі питання: Чи не дивне і не дуже красне світло кидає на єп. Фірцака ся прим. обставина, що він з'ігнорував нашого Владика, коли сей звертав ся до него з просьбою, щоб він (Фірцак) післав до Америки на місце теперішних крамольників священиків порядних, примірних, правдиво-католицького духа? І коли вже єп. Фірцак не візав своїх священиків-киринників назад до Magyar Orszag-у, бо, припустім, не мав їх де в своїй дієцезії відповідно примістити, так чому не дав він собі бодай тільки труду, щоб провітрити суть закидів роблених нашим Владикою його священикам? Чи обжалуване його священиків свояків не було обжалуванем тому, що воно походило від якогось там „галиціанського“ єпископа Ортинського? Чи сего Ор-

(Продовжене на сторони 5-ій.)

ПРИРОДНА МЕТОДА ЛІЧЕННЯ

або

як потреба нам уложити життя, щоб устерегти ся перед ріжними недугами і заховати кріпке здоров'я.

Написав

ЕМАНУІЛ ТЕОДОРОВИЧ.

(Дальше).

Виміна матерії. Життя. Здоров'я. Недуга.

Ціле наше існування, ціле життя людського організму полягає на беззвинній виміні матерії.

Що се значить виміна матерії?

Щоб ми могли се добре порозуміти, мусимо зважити, що існування всієї природи, ціле життя-буття світа зв'язаного і ростинного є зависиме від певних правил, які точно означують круг ділянки і призначення кожного поодинокого існування. Так, як в суспільнім житті всієї людськості існують певні права, які нормують взаємні відносини, так, як ми в щоденнім житті вимінюємо нашу працю на гріш, а сей знов на продукти, потрібні для нашого життя, так само діє ся і в природі де наслідком єї відвічних правил панує гармонійне ділення всіх сил природних, где всі істотності, маючи своє спеціальне призначення, підпомагають себе взаємно, даючи і беручи в заміну необхідні чинники для їх життя-буття. А власне, се згідне співділення всіх істотностей природних, се як раз виміна матерії, що становить існування всієї природи, що дає життя чоловікові, звіратам та ростинам.

Пригадаймо собі, що я сказав в попереднім розділі: чоловік вдихає кисень, який видихають ростини, а видихає двоєкс вугля, який знова вдихають в себе ростини. Що се? Не є се виміна матерії — себто кисню і двоєксу вугля — поміж чоловіком а ростинами?

Коли чоловік їсть або п'є, то він сповняє сю чинність на се, щоб забрати з сеї поживи або напою такі їхні складові частини, які для людського організму суть необхідні; рівночасно однак виділяє він зі себе непотрібні або просто шкідливі для нього чинники, які знова дають поживу і життя другим істотностям природи. Як бачите людський організм безустанно переробляє, перемінює і вимінює матерію на елементи, з яких зложена ціла природа.

Наслідком сеї безустанної виміни матерії, повстає в нашій організмі певний рух, зворужують ся певні сили, як: теплота, електричність, магнетизм і т. д., і власне ті сили взяті разом, становлять наше життя. Корізок: життя, се рух, який втворює ся наслідком безустанної виміни матерії.

Позаяк отже життя людське полягає на безустанній виміні матерії, то кождий порозуміє, що чоловік є тогди здоровий, если він на матерії відбуває ся у него цілком нормально. А діє ся воно тогди, если обставини і спосіб життя чоловіка суть природними. Іншими словами: Здоров'я єсть то нормальна виміна матерії, полягаюча на природнім способі життя. А відворотно: Недуга, єсть то ненормальна (невистаржаюча) виміна матерії, спричинена фальшивими, несприродними життєвими обставинами.

Органи виміни матерії.

Життя і здоров'я нашого організму залежить від належного приймавання, перероблювання і виділювання матерії. Если одно з тих трох умовів бракує, тогди повстає т. зв. диспозиція (розположене) до недуги. Щоби ті три чинності сповняти, організм наш має до сего відповідні органи, котрі, сповняючи поодинокі своє спеціальне призначення, всі разом в як найкращій гармонії співділяють. Ті органи, укладаючи в певний систем, ділимо на:

- 1) Органи, що приймають і перероблюють матерію на кров, с. е. органи травлення і в часті органи віддіхові;
- 2) Органи, що розділяють матерію і спричиняють обіг крові, с. е. серце, жила, артерії, начиння вологоваті і лімфатичні;
- 3) Органи, що виділяють матерію (чищать кров) с. е. легкі, печінка, селезінка, органи мочові кишкі і шкіра.

а) Органи, що приймають і перероблюють матерію.
(Органи травлення).

Життя наше, се безустанний рух, се безустанна праця. А кождий знає, що всяка праця потягає за собою певну утрату сил, себто певний убуток матерії. Те саме діє ся і з людським організмом, який наслідком невпинної праці підлягає безнастанно певній утраті матерії, котра безпроводочно мусить вирівнювати ся, если організм має й на дальше сповняти правильно свої чинності. Се вирівнювання утрати нашої матерії відбувається через їджене і п'яте, а в часті через віддіхання. Само собою зрозуміло, що страви і напої мусять складатися з частей, які суть зарозом частими складовими нашого організму, як білок (який має різнорідні назви після того, в якій поживі знаходиться, пр.: альбумін, леумін); товщ; вугль водні; мучина або крохмаль, цукор, декстрина, целюльоза, не органічні частини складові, фосфор, вап, натрон, амоніак і т. д. Пряміром: молоко, м'ясо, або стручкові ярини достарчають нашому організмові потрібного душіна (азоту), хліб і всілякі мучні страви вугльводня, овочі і ярини: потрібні поживні соли.

Щоб однак всі ті вище згадані частини складові страв і напоїв дісталися до нашої крові, котрої задачею є достарчити організмові матеріалу до виміни матерії, до сего служать органи травлення с. е. яма устна, жолудок і кишкі, які роздроблюють і перероблюють поживу на частини складові нашого організму. Сей процес травлення відбуває ся в слідуєчий спосіб:

Сирі або зварені і відповідно приражені страви дістають ся на насамперед до ями устної, де при помочи зубів роздроблюється їх на дрібні частини, обертаєсь язиком на всі сторони і змішується їх зі слиною, котру виділяє бодона слизова ями устної. Се пережування страв єсть дуже важне, бо наслідком сего не лише роздроблюється поживу і тим самим приспособлюється її під діяння соків жолудкових, але також перемішується її зі слиною, котра вже в ямі устній доко-

нує дуже важної переміни одного з головних складників нашої поживи с. е. мучини на декстрину, а відтак на цукор гровновий і наслідком сеї переміни доперва є можливе, щоб сей, не звичайно важний складник людського організму, ввійшов до нашої крові. Та, на жаль, многі люди не звертають на се уваги і сей початковий процес травлення заведують легкодушно. А треба знати, що майже половину всяких недуг жолудкових спричинює як раз се побіжне і неvistаржаюче пережовування нашої поживи. Тому й не диво що тут в Америці, де жагда скорого збагачення ся не дає чоловікові ні хвили свободної, щоб заспокоїти потребу їди і напою в відповідний спосіб і з належним спокоєм, где вирафінована шпекуляція фабриканта дає робітникам пів, а найбільше годиву часу на обід, не диво, що в тім краю безпривкладної шпекуляції і руху бизнесового, майже кождий хоруге на жолудок, що невдовзі спричинює загальне винищення організму, а тим самим робить чоловіка неспосібним до сповняння хотіби і найлегшої роботи.

Проте не легковажмо собі сего початкового травлення в ямі устній, не споживаймо страви спокійно і без поспіху, пережуваймо їх добре і запам'ятаймо собі раз на все, що: страви добре пережовані, вже на половину стравлені. А если тобі пів години часу замало до спожиття твого обіду, то вже радше не докінчи его, ніж мавбись проковтнути нероздроблену поживу, яка відтак лежить тобі предовго в жолудку, спричиняючи утяжливе тиснене болю і спрагу. Таж здоров'я чоловіка не залежить від того, що він їсть, але що він травить. А скоро проковтнену поживу не страви і найздоровіший жолудок; вона виїде з тебе нестравлена і не принесе тобі жадної користі, а лише подразнить і ослабить твої органи травлення, що й відібьє на твоїм здоров'ю скорше чим пізніше.

(Далі буде).

Дмитро Андреіно.

Наші школи.

III.

Рід, шкільна молодь, підручники, научні прибори наших шкіл.

Наші школи суть всі о двокласові, то є мішані. Можнаби їх хіба поділяти на школи з наукою цілоденною, південною, вечірньою, суботньою і пригородно-часовою, тай на школи о двох, трьох і чотирьох степенях (відділах).

Школи з наукою виключно суботньою і пригородно-часовою, не много варті; по таких, для браку часу, не много дитина навчить ся може. Школи з наукою цілоденною 4-ро степеневі, суть після моєї гадки вже найгірші, бо хотай діти мають нагоду навчитися і привикнути до рідної мови, то знов пересадивши яких 4 або 5 літ в наших школах, не об'учують ся явля австрійського, ту не обходимо потрібного, а хотай опісля і вишуть ся до школи публичної, то все таки їх старий вік не одному перешкодить скінчити ту школу, а опісля і вишати, а тим самим дитину якого ліпшого становища, на котрім би міг і для народа свого дещо користішійшого зробити. А то вельми важно.

Школи з наукою вечірньою вже ліпші, но ті шкідливі дуже для здоров'я дітей. Але от що діє ся в них непрактиковане в світі. Діти в 6-тій і 7-ім році життя учать ся по таких школах нараз двох язиків: в школі публичній австрійського, а рівночасно вечірнім у нашій, язика материнського. Они тим чином не розвивають ся умно, а противно, скватіби можна затуманюють ся, забувають ся. В тім самім нараз дитину учать таку маленьку дитину знаків а, в, е, д, п, т, р, г, и, у, з иньшим виголосом в одній а з иньшим в другій школі, що цілком не педагогічне і в практиці шкільній неастосовуване, хіба тільки у нас. Так

наука помішає ся дитині як горох в капусту, она мало що з того розбере, тай не мало намовозить ся, нійм вкінці пізнаєть тую ріжницю знаків і зачне з великою бідою писати і читати.

Або, чи можливе, аби дитину затьби і старшу навчити можна поправно говорити і розуміти ясно в своїй рідній мові за дві навіть години денно, коли она по затиім цілий день в школі і на вулиці чує тільки австрійщину і тою тільки поспує ся. Признаєть, що в таких случаях надармо силують ся наші школи, що зробити; їх праця пропадає без успіха...

А яке безголове з дитими нашими по наших школах. На кождім степені науки побачити можна по всіх школах наших велику мішанину що до літ і степеня умового розвою дітей. Одні бо вписують ся до нашої школи в 7 і 8 а другі в 9, 10 або і старшим віці; одні вписують ся в перших днях науки, иньші стигають ся коли ласка, через цілий рік; одні ходять до школи пильно і точно, другі деє колись, як на дворі слота або вимно; а є і такі, що появлять ся на початку раз або два, а потім аж при кінці року шкільного приходять на „попис“ тай по образок або книжочку, як нагороду своєї пильності.

І як думаєть, шановні читачі, чи при таких обставинах можна всіх чого навчити? Чи має той нещасливий учитель кождо дитину озібно підготовляти? Чи може має він всіх записати, а новозаписаного підучувати, аби не подибавсь з закидом (пунераз і чим гіршим) зі сторони родичів? Чи може належить робити 10, 20 відділів, і кождий такий по яких тільки 5 минут учить? Справді не один учитель тратить голову і дармо силує ся лиху зарадити. Поки таке буде, то в наших шкіл не много хісна. „З

той муки, не буде хліба“.

Та не менше безголове з підучниками і реквізитами (приборами) науковими по наших школах. О підручниках споминав вже шановний автор „Учитель“, а я тільки додаю, що я не надіюсь спасення і від тих обідяних підручників, бо ониб мусіли бути зготовлені яксь дуже штудерно, аби вдоволялі всі школи, та аби відповісти такім ріжнородностям і мішанині шкільних дітей. Се після моєї гадки і 20 літньої учительської практики бачать ся неможливе. Не до підручника школи і діти, а до дітей і шкіл підручники застосовувати належать. Першеб треба упорядкувати якось теперішнє шкільництво а відтак старати ся о відповідні підручники, а наразі вистануть в повні старожраєві.

В прочім не таке то і важне, бо не підручники учить діти, але учитель.

Вільше даєсь відчувати брак відповідників а необхідних приборів наукових по наших школах. Не всі наші люди дають охотно центи на закупно хотіби найпотрібніших реквізитів шкільних. Діти приходять дуже часто без олівця, пера, таблички, кусника паперу і такі, не тільки що не користають в повні з науки, але учать ся лінивства, та ще й з нудів перешкаджають і другим в науці. А хотай і принесе школяр де що з собою, то не раз оно таке, що лучшєб і не приносив. Олівці ріжної краси, до мальовани, а не до писання, та ще й незатесані, коротенькі, що і в пальцях годі тримати; пера з'ужиті, невідповідні до руки дитини, придатні радше до шкробаня паперу, як до каліграфічного а хотіби тільки естетичного писання, зошити з паперу лихого, без ліній, або з цілком невідповідним лінеаментом, на котрих дитина в попереді і повздовж таке пише, що ні само, ні найученіший, навіть і через мікроскоп фільмолф не розбере тих мірогліфів.

Здає ся, що вистане того малюнку наших шкіл бо й мені самому вже обридло. Тож кінчу, а реасумуюсь все дотеперішнє о наших школах, виходить ясно, що такі школи, а жадні, то майже одно, та може лутше, як-би їх не було. Такі школи не відпо-відать, не можуть навіть відповісти потребам наших дітей і нашого народа, такі школи не помагають нам в борбі з чужиною; при таких школах лиш мусимо винародовитись, мусимо яко народ загинути.

Хто знає що нам суджено... Але поки живем яким-таким народним життям, то не можемо на се так добровільно, без опозиції і борби дозволити, не сьміємо на се так байдужно і бездільно дивити ся тай „гнилою колодою“ безжурно — замірати. Ми повинні як найенергійніше бо-

ротись проти тому величави чужини, ми винні і крови не пожалувати за народ наш, за рідне слово, бо Оно від самого Б га! Ми не сьмієм і не маєм права хотіби чим найменшым причинитись до погарибелі Того, инакше нас В г осу-дять як самовбийців!

Ми, народ, борюємь свого до останньої каплі крови, борюємь наших шкіл, бо школи, то наша будучність.

А коли вже сам Бог схоже таки забрати нам те, що Сям дав, тоді з чистим серцем, з спокійною совістю ляжем у могилу!

Еміграція на Сибір.

В 20-ім числі „Поступа“ є надрукована стаття під заголовком „Як собі помочи?“ Автор сеї статті зазиває усіх Русинів-Українців в Америці брати свої манатки на плечі та їхати у Сибір. Про життя російське довело ся нам уже писати в попередніх числах, тепер хотіло-б ся сказати також дещо і про еміграцію на Сибір.

В „Поступі“ розказуєть ся, що у Сибірі російський уряд дає: „100 десятин даремної землі, крім того зерно і всяке иньше насінє; дає сей уряд і віз і плуг і борони і воли, одним словом, все що потрібне догавдівства“.

Як що прочитав я таке оповідане про „сибірський рай“, то аж слинка потекла, так стало солодко. Біда, що солодко так лиш на папері, але хто сходить Сибір не на папері, але російськими залізницями і пішки то сей знає як там солодко. В тих місцях куди правительством і послідними роками звертала еміграцію, то там емігранти не лиш не находили ніяких „волів, вовів, боронів, насіння і т. д.“ але не найшли навіть кусничка хліба, щоб з голоду не вмерти. Я маю письма одного лікаря, який живе поміж емігрантами на Сибірі і в сих листах він пише, що уряд є переселенцями виправляє там страшні річи. Людей в Росії наїхало там багато, а народ самий бідний, хліба у нього купити нізащо. Поміч не подасть ніхто, крім товариства „красный хрест“ (червоний хрест), з голоду кинула ся між людьми страшна недуга „черевний тиф“ та люди мруть тисячами. „Тепер ми — пише сей лікар — будемо сирітський приют для тих дітей що стали круглими сиротами, бо їх родичі-емігранти померли з голоду“. Се все суть наслідки політики російського уряду — кінчає він один в листів.

Та якже — питаєть — з волами та плугами? Не вжеж се все брехня, що писав „Поступ“. Воно і так є, бо „Поступ“ вельми про-брехав ся описуючи опіку російського уряду над поселенцями. Ся опіка російського уряду щиро виглядає, але на папері, а на

дів се є чисте циганство. З волами та плугами для сибірських переселенців сталося саме таке, що і приміром для учителів народних шкіл. Ці б заманили учителів на Кавказ був виданий закон, що учителі там мають діставати пенсії по 20 літах служби. Для сего відтягали і в їх пенсії підчас їх служби щоб зібрати потрібний капітал на еміграцію для них, коли то вони вислужать тих 20 літ. Але як наспів час, коли то після закону треба було дати тим учителям еміграцію, а тут по гропах і слід встиг. Ріжні там вдови воляхих Царсько-Сельських служак, понавідавши са в царцяхми в Німеччині мають пенсію, о для учителів є дула. Вони не можуть са добити сього, що самі в своїх грошій зложили. В мішав са в се діло один прихильний учителям грузинський князь і поїхав побалакати об сьому ділу з попечителем кавказького учебного округа. А знаєте, що йому сказав попечитель? — „Правда, такий закон є, а але не було еще ні одного случая, щоб уряд його держав са. Закон сей не практикує са і тому учителям не мож подати ніякої помічі“.

Після сьог „щирої“ бесіди князь поїхав в Петербург до міністра і вгадав йому про закон тикаючий са пенсію учителів. Міністер, слово в слово точно так саме йому відповів як і попечитель: „Закон є, але на папери; — зін не практикує са“.

Те саме стало са і з „волами“. — Закон такий щоб помагати поселенцям є, але тільки на папери. В практиці ні разу еще його не вастосовано“. Сей закон видав еще покійний цар Александр III. А чому він не переводить са в практику? Сьому причин багато.

Усі російські царі виїхав з шляхти а не з під мужицької стріхи і окружені вони шляхтою а не мужиками. А цар Александр III. був найщиріший вступник шляхти. Він дуже жалів над шляхтою, що са мусів випустити селян з кріпацтва (панщини) та старав са всіми силами сій шляхті допомогти. Він видав цілий ряд законів — указів і приказів в користь шляхти. І в сей сам час, наколи було видано закон про поміч переселенцям, видано було також цілий ряд законів о поміч шляхті. Тут були укази і о шляхотським банку, о видачі підмог шляхотським вдовцям і сиротам, о різних шляхотських інститутах і т. д. і т. д. На се все потрібно було споро гроша та і царське правительство його не щадило. Царські укази були точно і чудово сповнені. Ні один закон виданий для блага „вірноподаних і любовних царсько му серцю дворян“ не пішов лежати під суки на століх урядників. Але за

сими дворянськими законами не було часу подумати про закони мужицькі, про поміч поселенцям на Сибірі. А коли навіть і часом дістав хто яку поміч, то завжди лиш заможний, багатий мужик, а ніколи бідняга.

Як що не щиро вивчав са начальством закон о поміч сибірським переселенцям, то за се з великим усердієм практикував са другим закон, який бо ронив селянам їхати на Сибір. А виїшов сей указ по тій причині.

Ще за царювання тогож Александра III. підняла са серед люду хвиля еміграції на Сибір. Майже цілими селами мужики сиродвали свою худобу, свою землю і їхали в Сибір без усякої помічі від царського уряду. Поміщика шляхта сього дуже злякала са. Вони прецінь самі за плугом ніколи не ходили, ніколи коси в руках не мали але тільки мужики все на них робили. А тепер як мужики стануть мандрувати на Сибір, то що в них буде? Ті що лишать са, будуть оброблювати свою землю, робітника на панським стане менше та і сї скотять більшу плату. І ось налякани поміщики наробили через своїх людей крику в Петербурзі, що се буде для них велике лихо, коли дади мужикам волю переселювати са на Сибір. З Петербургу в сьох хвилю прийшов указ, щоб ніхто не важив са їхати в Сибір без волі уряду. На се треба було дістати дозвіл від земського начальства, де служили самі поміщики. А сї вже знали як повернути справу, щоб для панів виїшла користь і з того зробило са таке, що закон про свободне переселення на Сибір в практиці був заборонений.

І по причині сьог політики уряду стало са таке, що зі всіх усюдів притиснені селяни стали „викурювати“ поміщиків з їх філіварків а їхню землю забирати. І знов в поміч поміщикам прийшов царський уряд. Впали на селян тисячі кар: карательні експедиції козаків, мужиків по роли до смерті різгами і нагайками та накладали великанські грошеві карі.

Але такий бунт вразу такой заставив і панів і уряд змінити політику. І тепер, як мужики стали домогати са землі, то правительство і пани стали їх переконувати, що для них є доволі землі на Сибірі. Мужики підчас революції на се відповідали, що коли на Сибір виїде са панів, то се буде дешевше коштувати уряд, бо панів є в 1000 раз менше. Навіть і всі кошта такого переселення панів поміщиків хотіли хлопці покрити зі свого кармана. (Се сказав в 1-ій Думі депутат від саратовських мужиків, Аникін).

Царське правительство силою оружя на сей раз втихомирило бунти селян. І мужики опять почали

їхати в Сибір і са еміграція ос бенно збільшила са в послідному році. З різних губерній виїхало до мільона людей. Начальство тепер вже їм не боронило переселати са, та навіть нарізало в державних і зазначених царською родиною земель на Сибірі тисячі учасників. За сї послідні землі держава мусить заплатити царській фамілії кільканайцять мільонів рублів. І сї нарізи дають вправді переселенцям безплатно, але вони не мають „по 100 десятин“ лиш найбільше до 15 десятин. Дворянам тільки о дають 150 до 300 десятин, але не селянам. Сього ніколи не було. Можливо, що „Поступ“ закликає на Сибір не простих мужиків, але шляхту, то тоді він пише правду про 100 десятин. Але що тикає са мужиків, то як бачите, царський уряд для них не такий щедрий.

Під сю пору ті нарізи землі для мужиків еще менші, бо і свободних земель пригожих для хлібороба стало на Сибірі також обмаль. Найкращі землі там уже давно заселені. Другі ж місця, які б можна ужити під плуг, покриті ще густими, непроходними лісами, яких, землеміри ще не вимірили і не поділили. А також щоб в такого ліса добути яку десятину під засів, рівнож буде се стояти великанських трудів і коштів. Доріг в таких місцях ніяких нема. Дерево в ліса спродати нікуди. І тим переселенцям, котрим прийшло са опинити в таких місцях нічого не ваставало са робити, як вмирати в голоду, або, як мали які гроші, вертати са домі. Так вони і роблять. Одні мруть в голоду лишачи малих дітей круглими сиротами, а другі з великим трудом вертають са домі. Російські часописи пишуть що послідними місяцями в двоє більше вертає в Сибіру, як їде туди.

Коли б так російські власти дбали троха більше за мужиків, то сего могло би не бути. Коли б передше не були заборонювали мужикам переселювати са в Сибір, тай як би справді їм допомагано „волами та плугами“, то тепер переселенцям не приходило б са терпіти стільки мук та лишати са здоровля і життя в голоду. Сибір була б са заселявала поступенно, не буючи б переселенного напору, який трудно улаштувати тому російському уряду, який розтративши народні гроші на шляхту не має тепер і копійки не то щоб доставити переселенцям насіння, волів та плугів, але хотьби і хліба на прожиток. З тих самих причин і сей лікар, про якого я говорив в початку каже, що „весь ужас, всі ті муки, які терплять сибірські переселенці є тільки результатом царської політики“.

Л. Герус
посол до 2-ої російської Думи

Еміграція за 1907 рік.

Державне еміграційне бюро оклосило цікаву статистику за 1907 рік. Статистика са подає кілько людей і якої народности прибуло в різних країв до Злуч Держав та який між ними процент неграмотних. Числа сї подані в минулого року.

Італійці (півн. і полудн.) 294.061 а того неграмотні 123.544.

Жиди 149.182 негр. 31.885
Поляки 138.033 неграм. 49.842.

Німці 92.936 негр. 5.310
Скандинавці 53.452 негр. 475.

Англіки 51.126 неграм. 536.

Угри 50.071 негр. 5.770.
Хорвати і Словенці 47.826 негр. 16.721.

Греки 46.273 негр. 13.883.
Ірландці 33.705 неграм. 713.

Японці 30.824 неграм. 9.654.

Литовці 25.884 неграм. 14.266.

Серби і Болгари 24.174 негр. 11.998.

Русини 24.031 неграм. 12.930.

Росіяни 16.807 неграм. 6.998.

Фінляндці 14.860 неграм. 351.

Чехи і Моравці 13.554 негр. 215.

Загальне число приселенців до „обіцяного краю“ в р. 1907 вносить 1.106.782 з чого 304.090 неграмотних, майже 25 процент.

Розкладаючи сей процент на поодинокі народности, виїде ось що:

На кожних 100 людей є неграмотних: Литовців 55, Греків 55, Русинів 54, Італійців полудн. 50, Сербів і Болгар 50, Росіян 46,6, Хорватів і Словенців 34,3, Поляків 33,7, Жидів 21,3, Угрів 14, Німців 6, Японців 3,3, Чехів 1,5, Італійців півн. 1,5, Англіків 1,3 а Скандинавців 1 на кожних 176.

Загально виходить на 100 людей 26 неграмотних.

У нас звичайно не так як у других народів — неграмотних більше як половина. Перевищають нас вправді Литовці та Греки одним процентом, але се для нас зовсім не потіха.

Числа сї, особливо що до емігрантів Русинів, не є так дуже точні, бо часто записують Русинів в Галичини за Поляків, з Росії за Москалів а з Угорщини за Угрів, на що наші люди повинні звертати увагу.

Е. Г.

НА ЗАГАЛЬНЕ БАЖАНЕ ДРУГИЙ РАЗ.

„С В Е К Р У Х А“

Театральне Представлене, комедія в 3-х діях А. Лопатинського устроюють бр. сьв. Володимира і Нюйорський Боян, в суботу дня 21-го листопада с. р. в Manhattan Lyceum, 66-68 E. 4 str. New York, N. Y. — Особи: Іван Кушнір, мол. гада: п. І. Заплатинський. Анна, його жінка: п. Т. Шпільфогель. Горпина Баландиха, її мати: п. Мельник. Петро, син Горпини, пар.: п. Драган. Доля, вихов. Кушнірів: п. Шпільфогель. Амбровій Заїрвський, писар: п. В. Лазаревич. Гривко Ронгун, гада: п. М. Наджикевич. — Річ діє са в хаті Кушнірів в нашім часі. — Режисер, управитель музики і хору п. М. Гундич. Оркестра п. Г. Смоленського. Ціна кісєд: 1-го рядні по 75 цнт., 2-го рядні по 60 цнт., 3-го рядні по 35 цнт., місця стоячі по 25 цнт. — Початок точно о год. 7.50 вечером. По представленю Бал і „почта любови“ — Усіх Нюйорських і позамісцевих Русинів і Русинок просить са о численну участь.

(6 л) КОМІТЕТ.

КОГУСКИЙ БАЛЬ.

Дня 14-го листопада н. с. в сь суботу відбуде са Великий Баль в Когує на дохід церкви за старанем тутешного братства Сестринного Преосьв. Д. Марії в просторій, красній галі над почтою.

Гей молодії і каваліри в Вест і Савт Трой, Амстердам, Геркімер і околиці! Хочете перед постом добре забавити са, приїдьте на наш баль, до Когує, а певно не пожалуйте. Побачите сотки гарних, когуських дівчат, а як котра кому впаде до вподоби, то кожда не від того, щоб по Різлі не стати і під вінець.

Підчас балю відбуде са дуже интересна фантова лотерія. Можна буде виграти різні красні річі, треба лиш мати троха щастя.

Всі чесні братства сусідні запрошує щиро-сердечно.

Вступ 25 цнт. Дохід на церков.

Комітет балеви.

ПОЗІР РУСИНИ О О О О О НА ГРІНПОЙНТ!

Перший Баль устроє тов. „Дністер“ дня 14-го с. м. в галі: „The Greenpoint Palace Hall“ 192 Greene str., Brooklyn, (Greenpoint). Початок о год. 8-й вечер. Вступ 25 цнт. На бали буде приймати са нових членів до товариства і до Р. Н. Союзу без вступного. О численну участь просять

КОМІТЕТ.

РАНІШНА НЕДУГА.

Може се не є то саме назвати се хворобою, що називають люди звичайно недиспозицій і чому сотки народу підпадає. Коли такі люди рано встануть, то чують неначе ошоложене, мають гази і часті з великим напруженем мусать звертати. Пан Іван Шпільфогель, Ілл. радить кождому в таких случаях ужити Трінера Американський Еліксир Гіркого Вина. „Протягом довгих літ хорів я на гази в жолудку і звертане кождого ранка, так в старім краю, як і тут від п'ятих літ.“

Шість бутельок Трінера Американського Еліксир Гіркого Вина виділили мене цілковито з тої немилої недуги.

То є добра порада, до якої ми додати можемо лишень се, що сей Еліксир є найлучшим ліком в усіх недугах жолудка. Уживайте сього ліку завсїгда, коли Ваш жолудок захоріє. По всіх друготорах.

Jos. Triner

616—622 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Виказ членів Р. Н. С. за місяць Жовтня 1908 р.

Віда	На ім'я посорт.	На пол.	Віда	На ім'я посорт.	На пол.	Віда	На ім'я посорт.	На пол.	Віда	На ім'я посорт.	На пол.
1	285	847	104	114	5	28					
2	58	—	2	105	7	10	2				
3	223	830	106	48	28	2					
4	85	419	107	44	9	13					
5	75	—	8	108	57	17	5				
6	87	—	2	109	34	1	2				
7	144	530	110	27	—	—					
8	41	131	111	7	9	—					
9	67	—	21	112	7	5	3				
10	90	735	113	29	—	—					
11	28	—	8	114	47	—					
12	80	—	7	115	30	—					
13	26	1	5	116	12	2	1				
14	79	20	20	117	24	4	1				
15	32	—	—	118	6	—	—				
16	208	316	119	33	—	—	—				
17	21	—	—	120	50	—	10				
18	29	—	15	121	149	—	186				
19	73	740	122	46	3	—	—				
20	64	411	123	140	17	8					
21	16	—	4	124	30	17	—				
22	3	—	—	125	—	23	—				
23	40	—	7	126	29	—	2				
24	19	1	2	127	13	—	1				
25	51	3	3	128	13	1	4				
26	39	—	2	129	47	—	10				
27	49	733	130	17	6	2					
28	122	24	13	131	4	—	—				
29	28	220	132	32	4	11					
30	82	816	133	7	2	1					
31	38	—	—	134	34	—	—				
32	49	—	6	135	94	—	—				
33	199	5101	136	21	1	2					
34	18	—	—	137	10	—	—				
35	37	—	5	138	6	3	—				
36	36	—	18	139	25	—	—				
37	41	—	17	140	41	—	5				
38	75	413	141	13	2	—	—				
39	43	5	5	142	10	27	—				
40	122	513	143	42	—	—	—				
41	36	5	—	144	13	14	12				
42	52	739	145	21	—	—	—				
43	35	—	10	146	14	—	—				
44	10	1	—	147	21	—	7				
45	39	810	148	23	1	—	—				
46	169	144	149	15	—	—	—				
47	54	1	7	150	12	—	—				
48	110	10	8	151	—	10	—				
49	15	—	—	152	40	—	—				
50	11	1	—	153	14	3	—				
51	36	1	—	154	33	—	—				
52	43	3	—	155	11	9	—				
53	212	2058	156	6	—	2	—				
54	11	4	1	157	31	3	4				
55	83	412	158	26	1	—	—				
56	34	1	5	159	21	7	—				
57	20	—	—	160	18	6	—				
58	113	737	161	17	—	—	—				
59	23	5	5	162	11	4	—				
60	1	8	6	163	20	1	—				
61	76	—	2	164	13	5	—				
62	70	119	165	27	4	—	—				
63	77	—	8	166	49	—	—				
64	5	—	—	167	15	4	—				
65	60	3	8	168	12	4	—				
66	34	6	3	169	29	1	1				
67	138	1	9	170	13	11	—				
68	15	113	171	3	6	—	—				
69	30	3	2	172	9	—	2				
70	38	48	9	173	20	2	—				
71	23	—	—	174	26	—	—				
72	56	—	26	175	9	—	—				
73	8	2	3	176	9	—	—				
74	18	—	—	177	6	—	—				
75	28	—	1	178	5	5	—				
76	16	5	1	179	26	—	—				
77	18	—	—	180	15	—	—				
78	164	2	2	181	15	—	—				
79	21	1	—	182	13	3	—				
80	61	—	—	183	16	5	—				
81	22	—	12	184	36	—	—				
82	107	—	17	185	46	—	—				
83	5	8	4	186	30	—	—				
84	58	—	—	187	8	14	—				
85	162	211	188	14	5	—	—				
86	58	—	1	189	28	—	—				
87	17	1	9	190	14	32	—				
88	8	2	3	191	38	—	—				
89	17	—	—	192	11	6	—				
90	21	1	2	193	15	—	—				
91	42	14	1	194	8	12	—				
92	77	37	—	195	15	—	—				
93	18	—	—	196	53	—	—				
94	37	14	1	197	28	3	—				
95	49	8	—	198	33	19	—				
96	56	18	15	199	33	19	—				
97	10	1	3	200	11	5	—				
98	29	2	8	201	16	1	—				
99	64	30	5	202	9	35	—				
100	14	5	—	203	1	47	—				
101	—	9	—	204	3	18	—				
102	68	1	2	205	28	16	—				
103	14	—	—	206	15	—	—				

„SVOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly
Published every Thursday at
24 Hudson St., New York, N. Y.Published by
Little Russian Nat'l Union of
America.Rev. P. Poniatyshyn,
Superintendent.
411 Washington Ave.,
Elizabeth, N. J.Anth. Cukrowskyj, editor.
184 Hudson Str., New York.K. Kirczow, manager.
184 Hudson Str., New York.
Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21, 1906 at the Post
office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879.**„Свобода“**газета для руского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союза“,
виходить що тижня в четвер і
коштує:в Америці на 12 місяців...\$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців...\$1.00Оплатувати газету треба все-
гда з гори.Гроші треба посилати в ре-
дигуванням листі, або через
експресовий, або поштовий по-
сылку (money order). Money
order, то є картка, котру дста-
є від почтаря або агента на
експресовій офісі, пішлить нам,
бо без того ми не годні грошей
дстати.

Адрес:

„SVOBODA“

24 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.Хто хоче, щоби его адрес змі-
нити мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.**О. Каминський, війов-
ничий член з чорної
ліги А. Р. „Вістника“
арештований.**Він мірить з револьверу
до полісмена.Отсим повідомляємо ва-
гал, про події у нашій
місті, в Нью-Александрії, Па.Парохія наша складається,
а вигляд складає ся з
двох церков а то: в Нью-
Александрії (матерня цер-
ков) і в Нанпастові, Па.
(дочерна церков). Добре все
було так довго, як довго
о. Лучечко, бувший наш
святийник тримав все в
железних руках, дбаючи про
порядок, і не вважаючи
навіть на своє здоров'я.
Сам ходив по колекті з од-
ним чоловіком і нічо його
не стримувало, ні дощ, ні
бура. На першій місяці у
нього було добро церкві.
І ось він полишив нас, як
огоць діти. Ми його не
працями в боєм серця, бо
бачились, що його цілю
була права дорога, що нього
він нас провадив.Спитаєте не оден може,
чому о. Лучечко опустив
нас? От прошу послушайте!
В тім часі, коли о. Лучечко
був нашим священиком,
предсідателем церковного
уряду був нікий Василь-
чак, котрому вабало ся у-
рядити бал, гейби цер-
ковний.Бувший наш священик,
о. Лучечко, прочува-
ючи що то до нічого робро-
го не допровадить, наказав
продавати на згаданім балі
всіх алькоголічні напої.Однакож сей Васильчак
не услухав рад священи-
ка, і дійсно прийшло не-
бачило до авантур. Кількох
Італіянців прибувших на
той бал, казав Васильчак
арештувати без всяких при-
чин, а ще до того, як ка-
жуть люде, мав до них ви-
тягати револьвер.Італіянців відпроваджено
до Greensburg-у і назнача-
но день розправи. Але
тимчасово Італіянці також
шукали оборони проти на-
пасти і внесли скаргу на
Васильчака за продажу ос-
трих напоїв на балі.Васильчак довідавшись о
тім від агента в Greensburg
сей час пристав на пола-
году справи і зобов'язав ся
заплатити кошта арешто-
вана. До того потребував
\$40.00 жотрі то гроші за-
бравши в церковній каси
ужив на свою потребу.Минають дві, тижні, та і
конець місяця, приходить
час оголосити людам стан
каси, так як щомісяця бу-
ває, святийник звиває
Васильчака і питаєсь що
в гроші, чи зверне їх те-
пер чи пізніше, бо Ва-
сильчак запротестував про-
ти звернення грошей, та
сказав, що то був бал на
дохід церковний, тому цер-
ков повинна заплатити і за
його вибик.Тепер о. Лучечко оголо-
сив стан каси в зазначеном,
що \$40.00 єсть у Василь-
чака, які то гроші він за-
брав на покриті коштів
свого вибрику.Настало загальне невдо-
волене, а що як раз збли-
жав ся церковний річний
митинг, проте скинено Ва-
сильчака з уряду предсідат-
еля а вибрано новий уряд.Тепер почав Васильчак
киривити. Зібрав кількох
людей, між котрих вмішав
таких що ані о нічим не
знали, ані не хочуть знати,
а організував братство ч.
502 в Соединенію і став
предсідателем того ново-
в'організованого братства,
а дав Овсака заняв місце
секретаря.Додати треба, що на річ-
нім митингу усунено і дяка
Овсака з діякства в New
Alexandria, Pa.Васильчакови не було се-
на руку, що його скинено
з предсідателя церковного;
проте оголосив, що він не
узнає нововибраного уря-
ду, тільки він (Васильчак),
як був предсідателем так і
вістає на дальше.Однак ми не прийняли
того до відомости і уважа-
ли як пусте кидане горо-
хом о стіну.З хвилику, коли о. Лучеч-
ко від'їхав від нас, почав
крутитись кантор Овсак.
Він зв'язав ся з Васильча-
ком і о. А. Каминським
тай урадили таке щоби о.
Каминський осів в Гринс-
бург — а в Greensburg
буде їдти до нас, до Ja-
mison N. 2 і до Травгер. Ся
гадав була для о. Камин-
ського водою на його млин.New Alexandria і Jamison
N. 2. була се одна парохія
проте ми мали і спільно
уряджене помешкане для
святихеника.Зачались тепер візити о.
Каминського в New Ale-
xandria, але ми сейчас за-
повіли йому, що ми нехо-
чемо і говорити в таким
святийником, як о. Камин-
ський і нехай не входить
в нашу церков.Що тепер робить ся? До
визме згаданой трійки при-
лучає ся четвертий, нікий
Gergely, предсідатель з Ja-
mison N. 2, та приїжджає до
нас з жаданем, що они хо-
чуть сплатити нашу поло-
вину урядження а відтак
заберуть все до Гринс-
бург для о. Каминського.
Ми пристали радо на те,
бо гадалисьмо, що цей раз
відчепить ся нас о. Камин-
ський. Председа Gergely
вручив нам чек за нашу
половину на \$263.07 а що
справа тотя діяла ся у то-
го самого скваера, що нам
церков будував, то ми ма-
ючи ще довг за будову
церкви сей час вручили
сей чек скваєрови. Сваєр
зканцелював чек на другий
день в New Alexandria, Na-
tional Bank і гадалося, що
все буде вже добре.Но не так діло склалось.
Чек сей був виставлений
на Greensburg-ський Bank,
та наколи New Alexan-дрій-
ський банк запитав ся в
Greensburg чи є там гроші
на імя Овсака (бо чек був
підписаний Овсаком) по-
лучив відповідь, що чек
сей є фальшивий. Bank
New Alexandr-ійський за-
жадав звороту грошей від
скваєра, а сваяєр вислав
констабля з „Warrantom“
під зарукою \$300.00 до
Mr. Gergely, председи в
Jamison, Pa.В такий спосіб опусти-
хотили у нас видиганити
уряджене помешкання! Як
та справа скінчить ся, до-
несемо пізніше.Тепер вертаємо до о. Ка-
минського.Ми гадали, що будемо
мати спокій з о. Камин-
ським, тим більше, що ми
New Alexandr-ійські влучили
ся в Травгер і маємо сво-
го святийника в особі о.
Пастелія. Тимчасом о. Ка-
минський як пхавсь, так і
дальше пхавсь. Щоби тому
положити кінець, ми при-
били одной неділі „Трес-
расс“ на дверех церковних.
О. Каминський прийхав
оглянув „Тресрасс“ і про-
сив щоби його тільки пу-
стити по св. Тайни, бо
Васильчак смертельно за-
хорів. На се ми візволіли.
Наколи однак повернув на-
зад в св. Тайнами проси-
ли ми його, щоби св. Тай-
ни вложив в своє місце,
та щоби не зачинав від-
правляти служби. Се при-
рік нам о. Каминський, але
помимо того приречена
вмісто опустити церков,
розпочав проповідь підбу-
рюючи проти нашого епи-
скопа.По скінченню, відіхав, но
не надовго. В тижні лу-
чавсь похорон. Ми завіза-
ли нашого святийника о.
Пастелія. О. Каминськийнепризваний прийхав та-
кож.Прийшла неділя. Ми
спросили кілька братств,
бо власно мав нам о. Па-
стелій посвятити 2 хору-
гви. Но що задиво сталось!Ми побачили в неділю
рано що в церкві місто 2
хоругв в єсть тільки одна,
бо ночею хтось хоруггов
укравав.Ми посвятили повісталу
одну, з великим торжест-
вом. О. Пастелій своєю
проповідю зворушив нарід
до глибини серця так, що
аж слези закрутились в
очах, напаянував безбожне
поступоване тих відступ-
ників, та візав нас до вза-
їмної любови та горячої
молитви за тих, що вийшли
з правої дороги.О. Пастелій не налякав
ся того, що Васильчак на-
писав до нього лист, що
если він важить ся прийха-
ти до нас до церкви, то бу-
де так його (о. Пас.) як і
нас всіх — стріляти і ножа-
ми різати. Лист сей лежить
і на жадане можемо опу-
бликувати дословно; крім
сеого сей лист переведений
на англійське і затверджен-
ний через „Notary Public“
становить акт судовий.Але вертаймо дальше
до о. Каминського:В понеділок, дня 2-го т.
м. мав знова прийхати о.
Каминський до нашої цер-
кви. Щоби до того не до-
пустити ми взяли „Трес-
расс“ писаний скваєром і
дали його вже полісменови
щоби сей вручив його о.
Каминському. „Тресрасс“
був того змісту: Закажує ся
о. Каминському вступу на
землю церковну, вступу в
двері церковні, відправля-
ня в тійже Богослужень, з
тої причини, що церков ся
належить під управу гр.
кат. Епископа С. О. Ортин-
ського в Philadelphia, Pa.О. Каминський переви-
давши сей наказ накинув ся
на полісмена, а ввійшовши
на сходи церковні, зачав
кричати, і скинувшись ви-
тяг револьвер і стоячому на
публичній дорозі полісмено-
ви зачав гровити, що буде
всіх стріляти, хто лиш ста-
не йому на перешкоді. Ві-
творив двері і пішов
до церкви сповняти
св. Тайни з револьве-
ром в руці.Булоб тут прийшло до
великого нещастя, але як
раз надійшов на се наш
руський агент та повстрів-
мав полісмена від дальших
кроків. Удались оба на
скваєр офіс, де діставши
від властей інформації, па-
рохія виделеговала одного
чоловіка враз з полісменом
до Greensburg, где обжа-
ловано о. Каминського под-
війно: парохія за вступ си-
лою до церкви і за злома-
не Тресрасс-у, а полісмен
за ужиті револьвера в ці-
лі застріленя чи то его чи
кого другого.На суботу визначено роз-
праву. Як закінчить ся до-
несемо.

(Печат).

Уряд парохіальний:

Александр Криль, предс.
Стефан Якимець, секрет.**Відповідь п. М. Ган-
чинови.**Ся сумна подія, що пок.
М. Вовтун, бувший дяко-
учитель в Мекіспорт, Па.
скінчив самоубійством (він
отроїв ся) дала п. Ганчино-
ви, дяко-учителеви в Бра-
док, Па. привід до оскар-
ження мене в 39-тім н-рі
„Ам. Русского Вістника“
в слідуєчих „провинах“:
1) що я був ворогом само-
убійника за для сеї ніби-то
причини, бо він був про-
тивний, щоб церковне май-
но гр. кат. громади в Ме-
кіспорт, Па. передати в
законну опіку гр. кат. Е-
пископови, 2) що я нена-
видів сего нещасного са-
моубійника за те, бо він
не хотів бути моїм приват-
ним слугою, 3) що я по-
ступив собі немилосерно в
його вдовою, 4) що я не
добрий святийник, бо ці-
лий рік я ніби то „дер-
жалъ кортешски агитачны
проповіді въ интересъ
персонов“...Хоч я держу ся сеї ста-
рої засади, що про умер-
ших треба лиш добре го-
ворити (de mortuis nil nisi
bene), в сім одначе випад-
ку визваний п. Ганчином
я мушу за для киненого
на мене підозріння відсту-
пити від сего правила і
бодай тропки освітлити
особу згаданого самоубій-
ника.1) Пок. М. Вовтун був
чоловіком дуже неспокоїної
і незгідної вдачі; мало є
таких людей, з котрими він
не посварив ся, не задер-
ся, котрих він не збесчест-
тив. В Мекіспорт-і майже
ніхто його не любив. Крім
сеого був він налоговим пі-
аком і нерас приходив на-
віть до церкви в нетверезім
стані. Свої доходи марну-
вав, валяючись від рана до
півночі по коршмах. Його
легкодушність була так
велика, що він завжди не
дбав про свою жену і ні-
чого не давав її на удер-
жане і ся жена-небога му-
сіла як-так годувати і оді-
вати себе і 5 бідних, опу-
щених діточок... Віри не
мав він жадної і через біль-
ше літ він не приступив
до св. свіді, яку вва-
жав за непотрібну. Для
него нічо не було святим.
В коршмах безчестив він
св. евангеліє, престол,
церкву і вірних людей та-
кими страшними і гидки-
ми словами, що до друку
вони ніяк не надають ся...
В своїм листі, написанім в
остатній хвили перед са-
моубійством, він каже „что
иде поповирати ци лѣпше
тамъ на другомъ свѣтѣ, чи
горше — якъ туй“. Сі іро-
нічні слова написані перед
самою смертю вказують,
здаєть ся мені, найліпше,
що нещасний самоубійник
був без віри. І що я не
хотів хоронити його по
християнськи, то се учинив
я вовсім після церковного
закона, який говорить, що
самоубійники, не повбавле-
ні в часі самоубійства ро-
зуму, є виключені від хри-
стиянського похорону¹⁾. А1) Диві: Дръ Юліанъ Пелешъ.
Пастырское Богословіє стор 870.щоб пок. М. Вовтун
був при нездоріях змислах
в часі, коли троїв ся сего-
чейже ніхто не скаже...Впрочім, які-то „спра-
ведливі“ ої люде і свідки,
які перед Вами п. Ганчин,
свідчили, буде ясно хочби
із сеого, що ті самі люде
і свідки хотіли ще перед
3 ма роками виповісти не-
щасному самоубійникови
місце дякоучителя в Мекі-
порт, Па. — Ми всі тут
добре знаємо, а й знає про
те і його бідна вдова і са-
мі ті справедливі свідки,
що склонило пок. М. Во-
втуну до такого очайдуш-
ного учинку. Писати про
те а тут не можу, а лише
зазначу, що небіщиз шукав
приблизити під землею від-
ганьби, а й від тюрми — і
ось між иньшими причина,
чому він наложив на себе
руку.Що пок. М. Вовтун був
противний передачі церков-
ного майна в законну опі-
ку представителеви і звер-
хникови нашої церкви в
Америці — се правда, но
за те я ніколи його не ке-
реслідував. Він слухав
„чорної ліги“ від „Соеди-
ненія Гр. Кат. Русскихъ
Братств“, до котрої на-
лежав, а не законів церкви.
Я говорив йому нерас, що
він може собі мати яко-
лих хоче особисте переко-
нане; а наказував йому ли-
ше бунтувати народ — і
на се я як святийник мав
цілковите право.2) Що дотикає моєї не-
нависти вглядом покійника,
то — чи вірить се п. Ган-
чин і його протектор г. Па-
вель Юрієвич Жаткович,
чи ні — я був його пер-
шим приятелем; а все за-
ступав ся за ним і просив
людей, щоб за-для його
бідної жени і невинних ді-
тей йому терпіли і не ви-
повідали місця. Щоб відби-
рати йому хліб, мені ніко-
ли не приходило навіть до
голови. Чого я від него
жадав, то лиш сеого, щоб
церкву держав чисто, бо,
коли в церкві буде не-
чистота, парафія стягне
йому \$5.00 з місячної плат-
ні і заплатити сему, хто
підійматим ся чистити цер-
кву. Се є факт, а всі Ваші
„справедливі свідкель-
ства“ — се скрайні брех-
ні.Так само брехнює, щоб
я вимагав коли від нещас-
ного самоубійника якоїсь
позлуги для себе; я ніколи
не жадав від него навіть
склянки води і не жадаю
від дякоучителів ніяких
послуг.3. Щоб я поступав собі
немилосерно в бідною вдо-
вицею по пок. М. Вовтун,
то се вже не брехня, але
такі справдішні злоба. Прав-
да, не є се по християнськи
хвалитись добрими ділами,
які я оказав вдовиці, но се
можу сказати, що коли ще
ніхто не знав, що сталось
в її мужом, я вже її відві-
дав. А коли найшов ся не-
щасний, а також був у неї
і пізніше я її оповідав і
причащав, но ані разу не
було між нами якоїсь свар-
ки або бодай некрого сло-
ва. Я ніколи не сварю ся

іє своїми парафіянами, бо взагалі сваритись не люблю.

4. Дотично сего, як проповідую, то за се не має влади прививати мене на суд ані п. Ганчив, який, мимоходом кажучи, мої проповіді ніколи не чув, ані його „справедливі свіддєли“. Я говорю сьміло перед цілим сьвітлом — і на те є сьвідком ціла моя парафія — що я ані разу не проповідав в церкві про політику, хіба що хтось вважає політикою се, коли я говорив, що своїй церковній зверхності, значить Еп. Ортинському

треба повинуватись, бо хто не повинуєть ся своєму гр. кат. Єпископови, сей не може бути гр. католиком.

Вийнці заявляю, що я все був прихильником для дяко-учительського стану і ціну високо тяжку роботу наших дяко-учителів в Америці, но з другої сторони бунтована народа проти церковної зверхності я не вважаю за роботу...

А п. Ганчивови за його несправедливу клевету найвідпустити справедливий і милосердний Бог.

McKeesport, Pa. Nov. 4. 1908.

О. Валентин Горвов.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Падоліст.

12	Ч.	Зіновія Зіновій Евтр.
13	П.	Стація Наркиса ап.
14	С.	Боски і Дамана ресер.
15	Н.	22. Акиндина свмч.
16	П.	Авкс., Йосифа Ант
17	З.	Йоаннікія пр. Никан.
18	С.	Галактіона Євистий.

— В календарі з минулого тижня друкарський чортик вистроїв нам велику неприємну ошибку, помінявши дати: нового стилю на старий. З сього вийшла дуже неприємна колізія, за яку велими перепрошуємо наших Ва. читачів.

— 3 нагоди сьвященничого юрелего папи дарував йому цар Франц Йосиф золотий хрест, на котрім знаходиться стаття Розп'ятого, зложена з 60 дорогоцінних брилянтів і 50 рубінів. Дарунок сей має величезну вартість.

— Американська фльота по гостині в Йокогамі в Японії розділила ся на дві часті. Одна часть зложена з вісьмох панцирників під командою адмірала W. E. E. прибула дня 30-го до порту Амой в Хінах. Для Хін ся гостина є велими великого значіння і тому вони приготувляють не звичайно величаві прийоми. Друга часть фльоти поплила до Філіппинських островів. Тут, в порті Маніла фльота має опять получить ся 7-го листопада с. р.

— Російська Дума розпочала сими днями опять свої засідання. Факт, що Дума по раз перший від сього існування дожила другої сесії є незвичайний на російські відносини. Сейчас Дума почала радити над ситуацією викликаною теперішнім політичним положенням на балканських півострові.

— В Бріджпорт, Конн. памі Йосипа Фалес повила 28-го мм. здорову донечку, яка лиш має ту хибу, що має дві голови. Матір і дитя забрано до шпиталю де лікарі віщують, що удержать дитину при житю.

— На Балкані все єще кипить і що дня телеграми приносять алармуючі вісті, що війна от от вибухне. Особливо послідніми часами голосно говорено про можливість війни між Сербією і Австрією та Росією і Австрією. Поки що, все кінчить ся на говореню. Сербський наслідник престолоа їздив сими днями до Петербурга і півурядово рос. часописи подають, що цар має йому заявити, що Росія під пору не може ризикувати війни з Австрією, однак все що в силі зробити, аби справу поладити на мирній дорозі. Ся заведена поміч „покровителя Славян“ о стільки вплинула на Сербію, що ся урочисто запевнила, що ніколи не думас про війну. Се однак горячим сербським патріотам не перешкадає на власну руку робити виправи на ненавистну Австрію. І так пару днів тому зловлено одного Сербя, який вночі старав ся підіслати до австр. воєнного корабля на Дунаю і висадити його в повітря. Знова 8-го с. м. Сербі, які потім скоронили ся в гори, висадили в воздух австрійську касарню, при тім згнуло 120 жовнірів. Стало ся се в місцевості Коніца, 120 миль від границі.

— Наспівші тепер докладні вісті виказують, що за Тафтом голосувано 29 стейтв: Каліфорнія, Колорадо, Конектікот, Делавар, Айдаго, Ілліноіс, Індіана, Йова, Канзас, Мейн, Массачусетс, Мічиген, Мінесота, Меріленд, Нью Гемпшир, Нью Джерси, Нью Йорк, Норт Дакота, Огайо, Орегон, Пенсильвенія, Род Айленд, Юта, Вермонт, Вашингтон, Вест Вірджинія, Вайомінг. За Брайном голосували стейти: Алябама, Арканзас, Флоріда,

Джорджія, Кентокі, Люїзіана, Міссісіпі, Мізурі, Монтана, Небраска, Невада, Норт Каролайна, Оклайома, Савт Каролайна, Теннесі, Тексас і Вірджинія. Перший дістав 311 голосів електоральних, другий 172 г. елект., отже більшість Тафта виносить 137 голосів.

— В Ньюарку, Н. Дж. онюгд звернувся до поліції Італієнець, Вільям Ділітті з просьбою о охорону і поміч перед „жорною рукою“. Оповідав він, що члени своєї банди забрали його до відлюдної хати в St. Michaels, Раде пообінали йому обі руки по локоть а потім звязаного кинули на залізничній шини. Ту його найдено і відвезено до шпиталю, де побув через чотири неділі.

— Десять мільонів доларів з загальної суми 18 мільонів, яку зложили акціонери збанкрутованої желізниці „Шікаго & Мілвоік Електрик Рейлвей Ко.“ пропало десь без сліду. Справоздання показують, що 8.454.000 дол. видано на будову. З другої сторони на сю будову позичено 18 міль. 169 тис. дол. так що повинна ся лишити надвишка 9.715.000 про яку ніхто не знає, де вона є. Словом виходить на яв страшний шкандал а і з нього наука в якій спосіб Американе дороблюють ся мільонів.

— Коло берегів Аляски ловлять цікавий рід риби. Є вона о коло 8 цалів довга, цілком прозрачна і найтовстіша з усіх з рибячого роду. Не чути єи зовсім траном і має смак подібний до солонини. Мешканці супять сі риби і уживають місто свічок. Риба палюча ся дає чисте і ясне світло, якого вітер не може загасити. Кожда штука горить чверть години.

— Сейчас по виборі президента з Пітсбурга наспіли численні вісті, що в багаті фабриках роблять горячкові приготування до розпочаття праці на ново. В місцевості Connells ville в фабриках желіза дістали приказ сейчас приготувити усі гуті, яких там є 1000. В гутах Iron & Steel Co., які від року стояли, почато опять 5-го с. м. працю. В Детроїт, 6-го розпочато роботу і 5000 робітників найшло занятя. В Утіці, Н. У. в найближших днях фабрики бавовни Глоб розпочнуть свою працю і дадуть повну роботу. В Провіденс, Р. Ай. в фабриці ниток рівнож заповідано занятям там 2500 робітникам, що від слідуемого тижня розпочнуть опять „повний день“ працювати. Коли всі ті вісті покажуть ся правдиві, то є надія, що в недозві і по інших місцевостях розпінте ся праця.

— Власті повіту Берген, Н. Дж. усіми силами старають ся про се, щоб проєктований міст з Нью Йорку до Нью Джерсі через ріку Годсон побудовано на 110-й або 117-й улиці. На 117-й улиці міст коштував би всего 10 мільонів, коли на 110 кошта підвесьли ся вже о 2 мільони. На 72 улиці такий міст коштував би вже 75 мільонів доларів.

— Як доносить півурядова мексиканська часопись El Rio de Negar, теперішній мексиканський президент, Діаз порішив більше не кандидувати.

— Всіх жертв на пам'ятник Тараса Шевченка, який має станути в Києві — як оповідає часопись „Рада“ зібрано по день 1-го жовтня с. р. 5.422.98 рублів.

— На хінським морю, коло порту Амой 6-го с. м. затонув корабель з 600 пасажирами. 200 найшлю смерть в флях. Решта виратувала ся на човнах.

— Після висказів залози американського цювого корабля „Мікольх“, який повернувся з подорожі о коло берегів Аляски, гора звана Мікольх, яка стояла єще тамтого року на однім з Богуславських островів, пропала без сліду. На сім місці, де перше стояла ся гора, повстало на сім острові три милі широке озеро, значної глубокости. Гора, ко-

ли єи послідній раз бачили, виносил 300 стіп високости.

— В стейті Вашингтон рік тому вийшло право заказуєчє в його межах палене, продаване і вироблюване папіросок. Судія вижшого суду в повіті Споткейн, Е. Г. Суліван узнав се право як неконституційне однак децизія найвижшого суду відкинула його присуд. Днес в цілім стейті Вашингтон не вільно під острімп карами ані продавати, ані виробляти ані курити папіросок. Нехай живе американська особиста свобода!...

— Порадили собі. В Камочі на Угорщині побудовали тамошні Жиди божницю і онюді мало відбутися се її посвяченє. На нещастє тамошний рабін не умів по мадарськи, а „патріотичні“ Жиди не хотіли ні за що в сьвітлі, щоб у виставлений ними сьвятині проголошено перше слово по німецьки. Та нащо жидівська голова на карку? Вони порадили собі так: запросили місцевого калвінського пастора Бороша, щоб той виголосив проповідь і відкрив божницю. Пастор згодив ся радо і так християнський духовник посьвятив жидівську божницю без нічийого опору. Не треба й казати, що опісля рабін напруду посьвятив ім божницю по жидівському ритуалу. Але „патріотичні“ Жиди уміли собі поради після приповідки: „І Богу свічка і чортові дві“.

— Як живє королівський спюк. Старший син сербського короля і наслідник престолоа, Юрій який тепер пре до взаїмного морду людий, себто війни, є 22-літнім молодцем, добре розвиненим, а при тім дуже буйним. Оповідають про нього різні гірших відносинах і ддятого раз з ним не мешкає. Ніякий чужозсторонній офіцер і учитель не міг з ним витримати, а королівський двір, зложеной з самих Сербів, часто відчуває на собі силу пестука королевича. Любить він дуже стріляти до мети; найрадше мірить до стоячих на варті жовнірів, аби їм кулькою витрутити папіроску з уст. Що ті забавки кінчать ся часто смертю або каліцтвом жовнірів, на те королевич цілком не вважає. Газети описують різні його романтичні пригоди, а жертвами його похотий падають так дівчата як жінки. Розуміє ся, що королевичеві все вільно і за свої вибрики перед ніким не відповідає.

— Настася Грінченко, дочка славного українського письменника Бориса Грінченка померла перед кількома днями в Києві

проживши всього 24 літ. Покійниця й сама займала ся літературою, перекладаючи на нашу мову твори німецьких поетів, та збираючи народні пісні. Померла від сухот, котрі дістала в тюрмі, куди загнав її лютий московський уряд за працю на народній ниві. Земля пером жертви царського кнута!

ПОЗІР! ПОЗІР! ВЕЛИКА НОВИНА!

Братство сьв. І. Хрестителя в Микіспорт, Па., Відд. Р. Н. Союза ч. 48 справляє величезний Баль в Yergan Hall, на White Str. дня 19-го листопада с. р. (в четвер). Початок о 8-ій годині вечер — аж до рана. Вступ на баль 50 цнт. за пару, від особи 25 цнт. Музика знаменита. Перекуска добра. Напитки сьвіжі ріжного сорту.

На сей Баль запрошає ся всіх Русинів з Микіспорт і з доколичних плейзів. Дохід призначений на Церков (сьв. І. Хрест.).

Дзяма, редс.,
А. Галасінський, скр.

PORT JERVIS, N. J. бр. сьв. Арх. Мих. від. 198 подає до відомости, що дня 15-го листопада с. р. відбуде ся мітинг в гали під р. кат. костелом Пр. Д. Марії, 50 Ball Str. о год. 7-ій веч. Буде приймати ся нових членів за половину вступного. Бр. платить 3.00 дол. за допомоги тижнево в часі недуги. Місячне до бр. 50 цнт.

Гр. Гумовський пр.,
Ів. Прохираска,
М. Косоного секр.

NEW-YORK, N. Y. Тов. „Зап. Січ“ визнає всіх своїх членів, щоб в дуже важній справі зібратися з бечами в суботу 14-го с. м. точно о год. 8-ій вечером в звичайній гали. Хто не явиться, заплатить 25 пнт. кари.

П. Ярема пр.

— Подаю до відомости, що моя адреса теперішня єсть на против самої церкви:
Rev. N. Pidhorecki,
329 East 20 Street,
-50 New York, N. Y.

НА КУПНО КАТЕДРАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ В ФІЛІДЕЛЬФІЇ зложили:

1) Братство Покрови Пр. Д. М. в Manchester, N. H. - \$40
2) Бр. сьв. Ап. Петра і Павла в Бостоні - \$25
3) Новоосноване братство сьв. Стефана в Манвілі, В. І. - \$5

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“ ОДИНОКУ ЩИРО-РУСКУ ЧАСОПИСЬ.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Жовтень 1908.

В. 36.	М. Дуфала ч. і ж. ч. Андр. ум. 3/7, 08.	1400
В. 46.	Томас Онуфер ум. 31/8, 08.	800
В. 38.	Баран Василь ум. 15/9, 08.	1000
В. 136.	Вайс Яков ум. 20/9, 08	1000
В. 119.	Анна Альфельді ж. Василя ум. 4/8, 08.	400
В. 4.	А. Хрущ ж. Францішка ум. 8/9, 08	400
В. 161.	Тотин Михайло утр. обох рук	800
В. 4.	Кріль Максим утрата руки	200
В. 14.	Кустр Станіслав утрата руки	200
В. 19.	Панько Ефровина	100
В. 72.	Рудавський Яков нев. слабість	100
В. 121.	Кічинко Михайло	100
В. 30.	Савка Іван	50
В. 53.	Запоточний Василь	50
В. 46.	Барановський Лешко	50

Н178

Разом

6.650.00

Платня гол. урядників за Жовтень 190:00
Адміністрація Союзу за Жовтень 104.94
За книги для Братств і друка 119.47
Весь розхід виносить 7.064.41
Розмет платить 8383 членів на ціле посмертне (кождий по 80 цнт.) і 974 членів на пів посмертне (кождий по 40 цнт.). Крім того кождий член платить за орган „Союза“ по 10 цнт., на Резерв. Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Ф. Відчуж по 1 цент.

Член на ціле посмертне платить 94 цнт. а на половину посмертного 54 цнт.

Д. Канігула, предіодатель. С. Ядловський, секретар.
А. Шаронь, касір.

Крамола у гр. кат. церкви в Америці і її причина.

(Продовження із 1-ої стор.)

тинського не поставив в єпископський чин той сам вселенський Архієрей, який дав і Юліану Фірцакови єпископський жезл? Чи єпископське достоїнство Ортинського не є таке саме як і достоїнство єп. Фірцака? Чи мункачівський Ексцеленція не знає о тім, що обовязком єпископа є стояти на сторожі церковної дисципліни і наглядати над сим, щоб його сьвященники були справдешніми сьвященниками, а не церковними революціонерами, явними чи скритими бунтарями проти законної церковної влади і фактичними масонами? Чи єп. Фірцак може дозволити на се, щоб його сьвященники своєю роботою дискредитували і наносили сором перед цілим католицьким сьвітлом на високе, сьвяте, сьвященниче зване і на него самого, в під котрого руки вони вийшли? Чи Ексцеленція в Мункачєві має більший вплив на сродство крові і матеральне добро своїх крєвняків, як на добро католицької церкви, яку боронити є його сьвятою повинністю? Чи не знає про се Ексцеленція-б а с і, що злий приклад в горі ділає страшно деморалізуючо в долині та що прижмурюване очей на вибрики підвладних є найбільшим злом не то вже в церкві, але й в кождій людській інституції? А чи се вже прямо не скандал, що єп. Фірцак дозволяє своїм сьвященникам хоч би се були навіть його свояки, ховатись у борбі проти зверхника нашої церкви в Америці за плечі такої людини, яка обманула колись в злодійський спосіб темних сільських віттів на тисячі зар. і була суджена на калікалїтню тюрму?...

Чому прим. всечестїйші оо. прашівської дієцезії не пустились на так погану дорогу як мункачівські сродники єп. Фірцака, лиш тамтє є льояльними, вірними і слухняними своєму Архипастиреві в Америці? Чи може прашівські сьвященники перейшли инші школи як крамольники в Мункачєва? Чи може підсоне в Прашєві лагіднійше як в Мункачєві; одже й темперамент Прашівчан лагіднійший і смиреннійший як темперамент Мункачівців? Або чи може ворохобники в Мункачєва їдять більше наперчений гуляш як сьвященники в Прашєва і сей перець так їх дразнить і в скажену лютє вправляє?.. Ні, любий Брате! Причина сеї різниці між прашівськими сьвященниками а мункачівською крамолою є в тім, що в Прашєві є єпископом Преосьв. Іван Валій, який не має, а хочби навіть й мав між духовенством в Америці своїх сродників, так певно не позволив би їм безкарно брикати; в Мункачєві-же засідає на єпископським стільці Ексц. Юліан Фірцак, що має в Америці пів копн своїх (на їх чолі стоїть славний утікач з війська сегої заповіді божої; хто — кождий знає!), які можуть броїти, кільки лиш вліветь ся, бо єпископ-басі не втягне ім сего до шварцбуху (чорної книги) і ім не наживає, ані навіть їх не нашімне... І певно се, як 2 а 2 є 4, що не будь Мункача, не будь єп. Фірцака, то й не булоб нинішньої масонсько-жидівської крамоли в гр. кат. церкві в Америці, не булоб сеї вражди, ненависти і скандалу між нашим бідним людом за морем, не булоб нам ганьби і сорому перед цілим сьвітлом. Мункач — жерело нашого лиха; там причина крамоли.

Шкода, що нема тепер місця в Свободі, щоб осьвітлити те спідданє єп. Фірцака у сромотній крамолі в американській гр. кат. церкві із точки церковного, канонічного права, із точки християнської моралі і історії; із сего вийшла-б, бачите, довжезна стаття. Тут скажу я ще лиш тільки: Коли кум їде на кума або Гриць на Гриця або й навіть піп на попа, то се ще не так дуже дивно; но коли вже і гр. кат. єпископ їде на свого собрата гр. кат. єпископа, то вже хіба в не довгим часі буде — кінець сьвіта.

Сьвященник.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Покровитель і почесний член
Р. Н. Союзу.

Іс Пресвященство Стефан Со-
тер Ортинський, перший русь-
кий єпископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балог,
712 Carson Str. S. S. Pittsburg,
Pa.

Предсідатель:
Дмитро Канігула,
McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак,
Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Гут. Кульчицький
Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексіє Шарпін,
524 Pine & Franklin St., Sha-
mokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодор Лавовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Бєля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Глова, Shamokin, Pa.
Андрей Стефанович, Pittsburg, Pa.
Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Черін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chesnut Str.,
Yonkers, N. Y.

Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, Chicago, Ill.

Директор друкарні:
о. П. Понятинський, 411 Washing-
ton Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Ант. Цурковський, 184 Hudson
Str., New York, N. Y.

Менеджер друкарні:
К. Карчів, 184 Hudson Str.,
New York, N. Y.

Головний організатор:
Андрей Гєла,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — одинока русь-
ко народна організація в
Америці.

Приймає членів від 1
року до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена класу „А“
(ціле помертне) \$1000.00.

В разі смерті члена класу „В“
половину помертне \$500.00

Помертне за жінку або мужа
члена класу „А“ 400.00 дол.

Помертне за жінку або мужа
члена класу „В“ 200.00 дол.

Помертне за діти від 15.00
до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей
ліг або рук \$1000.00.

б) одної руки, ноги або ока
\$200.00.

Сла отець родини в шпиталі
божевільних, Союз платить що
року родині \$150.00.

Хто хоче вступити до
Союзу, мусить вписатись
також до братства, яке на-
лежить до Союзу.

Вамне
для П. П. Секретарів
Р. Н. Союзу.

Повідомляю раз на все,
що всі гроші належачі до
класу Р. Н. Союзу, посилає
ся так: на money-order-ах
або чеках виписує ся імя
Alex Shagshon, Shamokin,
Pa. Дальше так записаний
money-order або чек не по-
силає ся до Голов, Касієра,
але враз в виказаних до
Голов. Секретаря. Головний
секретар опісля відсилає їх
до Голов. Касієра.

С. Ядловський,
Голов. Секретар.

Ч. 585. КВІТ \$400.00
на чотириста доларів, котрі п.
Антон Пеляк отримав як по-
смертну за допомогу по Катерині
Пеляк (жені) з Гол. Каси Р. Н.
Союзу в Америці.

Лабова, дня 22. X. 1908.

Антон Пеляк.

Свідки:
Іван Дудра,
Іван Недоросік.

(Печать громади).
Андрей Немец, віт.

Ч. 710. КВІТ \$1000.00
на тисяч доларів, котрі п. Анна
Плебан отримала як помертну
за допомогу по мужу Івані з Голов.
Каси Р. Н. Союзу в Америці.

Плимаві, 15. Окт. 1908.

Анна Плебан.

Свідки:
Мих. Лешко,
Мих. Гбур.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Від. 46.

Алекс. Сорока, предс.,
Стефан Гриняк, секр.

Ч. 713. КВІТ \$400.00
на чотириста доларів, котрі п.
Герша Форґач отримала як по-
смертну за допомогу по мужу Івані
з Гол. Каси Р. Н. Союзу в Аме-
риці.

Гомстед, Па. 2. Новемб. 1908.

Герша Форґач.

Свідки:
Марія Греха,
Марія Есток.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Від. 152.

Марія Греха, предс.,
Марія Есток, секр.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт. (291
корон), котрі п. Іван Кіляр отримав
як помертну за допомогу по
Олексі Кіляр з Гол. Каси Р. Н.
Союзу в Америці.

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Іван Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

(Печать громади.)

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

Печать громади.

ПОДЯКА.

Отримав сердечну по-
дяку Гол. Урядови Р. Н. Союзу
і місцевому Урядови відділу 46-
го, в Плимаві, Па. за скорі і то-
чне виплачене помертної запо-
моги 1.000 дол. по моїм мужу
Івані.

Плимаві, Па. 26. Жовт. 1908.

Анна Плебан.

РУХ

відділах Р. Н. Союзу.

PRICEBURG, PA., бр. сьв.

Пас. Вел. від. 19, подає до відо-
мості, що в місяцях вересня,
жовтня і листопада буде прийма-
ти ся до бр. за половину вступ-
ного. Мітинги відбуваються в
першу неділю по 15-ім в руській
школі в Олифант, Па.

Плимаві, Па. 26. Жовт. 1908.

Анна Плебан.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

Печать громади.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

WILKES BARRE, PA. бр. сьв.
О. Ни. від. 99 подає до відо-
мості, що річний мітинг
відбуде ся дня 15-го листопада
с. р. Неявивший ся член запла-
тить 50 цнт. карі. Нових членів
до 30 літ буде приймати ся до
бр. без вступного.

С. М. Годованський.

Ч. 710. КВІТ \$1000.00
на тисяч доларів, котрі п. Анна
Плебан отримала як помертну
за допомогу по мужу Івані з Голов.
Каси Р. Н. Союзу в Америці.

Плимаві, 15. Окт. 1908.

Анна Плебан.

Свідки:
Мих. Лешко,
Мих. Гбур.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Від. 46.

Алекс. Сорока, предс.,
Стефан Гриняк, секр.

Ч. 713. КВІТ \$400.00
на чотириста доларів, котрі п.
Герша Форґач отримала як по-
смертну за допомогу по мужу Івані
з Гол. Каси Р. Н. Союзу в Аме-
риці.

Гомстед, Па. 2. Новемб. 1908.

Герша Форґач.

Свідки:
Марія Греха,
Марія Есток.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Від. 152.

Марія Греха, предс.,
Марія Есток, секр.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт. (291
корон), котрі п. Іван Кіляр отримав
як помертну за допомогу по
Олексі Кіляр з Гол. Каси Р. Н.
Союзу в Америці.

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Іван Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

(Печать громади.)

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

Печать громади.

ПОДЯКА.

Отримав сердечну по-
дяку Гол. Урядови Р. Н. Союзу
і місцевому Урядови відділу 46-
го, в Плимаві, Па. за скорі і то-
чне виплачене помертної запо-
моги 1.000 дол. по моїм мужу
Івані.

Плимаві, Па. 26. Жовт. 1908.

Анна Плебан.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

Печать громади.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

Печать громади.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

NEW YORK, N. Y. тов. Тись-
мениця, від. 144 подає до відо-
мості, що в великій справі
відбуде ся мітинг в суботу, дня
14. лист. в гали під числом 134 Е.
7 Str. Неявивший ся член під-
падає карі 25 а урядник 50 цнт.

А. Зубрицький, з. пр.,
П. Піддуский, кас.,
І. Коцький, секр. рек.

Ч. 710. КВІТ \$1000.00
на тисяч доларів, котрі п. Анна
Плебан отримала як помертну
за допомогу по мужу Івані з Голов.
Каси Р. Н. Союзу в Америці.

Плимаві, 15. Окт. 1908.

Анна Плебан.

Свідки:
Мих. Лешко,
Мих. Гбур.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Від. 46.

Алекс. Сорока, предс.,
Стефан Гриняк, секр.

Ч. 713. КВІТ \$400.00
на чотириста доларів, котрі п.
Герша Форґач отримала як по-
смертну за допомогу по мужу Івані
з Гол. Каси Р. Н. Союзу в Аме-
риці.

Гомстед, Па. 2. Новемб. 1908.

Герша Форґач.

Свідки:
Марія Греха,
Марія Есток.

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.

Від. 152.

Марія Греха, предс.,
Марія Есток, секр.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт. (291
корон), котрі п. Іван Кіляр отримав
як помертну за допомогу по
Олексі Кіляр з Гол. Каси Р. Н.
Союзу в Америці.

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Іван Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

(Печать громади.)

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

Печать громади.

ПОДЯКА.

Отримав сердечну по-
дяку Гол. Урядови Р. Н. Союзу
і місцевому Урядови відділу 46-
го, в Плимаві, Па. за скорі і то-
чне виплачене помертної запо-
моги 1.000 дол. по моїм мужу
Івані.

Плимаві, Па. 26. Жовт. 1908.

Анна Плебан.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

Печать громади.

Ч. 725. КВІТ \$60.50
на шістьдесят дол. і 50 цнт., ко-
трі п. Марія Кіляр отримала як
помертну за допомогу по Олексі
Кіляр з Гол. Каси Р. Н. Нар.
Союзу в Америці

Синява, Галичина, 25. Жов. '08

Марія Кіляр.

Свідки:
Мих. Корвач,
Андрей Цапко.

Підписав Дим. Кучераба, пар.

Іван Джуган, віт.

426 НОВИХ ЧЛЕНІВ приступило до Р. Н. Со юза в місяці Жовтні с. р

Братство св. Тройци в Вгоо-
klyn, N. Y., Р. Н. Союз Відділ
203: Петро Шарко, Антін Лес-
ків, Григорій Філісяк, Іван
Гумен, Павло Приступа, Семен
Лаврик, Іван Зятонський, Мих.
Мішанець, Філімон Мало, Дем-
ко Чарний, Нікола Сюсюкало,
Іван Волянник, Іван Гринюк, І-
ван Козак, Іван Лепеский, Іван
Балко, Іван Заболотний, Михай-
ло Піля, Михайло Приймак,
Михайло Заверуха, Михайло
Дикий, Григорій Канюка, Гри-
горій Козольський, Григ. Тимчи-
шин, Григ. Цыкало, Григ. Бал-
шич, Василь Мішанець, Василь
Котик, Василь Гудз, Петро Кра-
вчук, Петро Цыскало, Петро
Лях, Нікола Загайчевський, Ні-
кола Заплітний, Павло Войто-
вич, Павло Гульгун, Пав. Муж,
Олекса Драган, Луць Кісь, Тео-
дор Марамощ, Мартин Волин-
ський, Андрей Кіс, Йосиф Йонда,
Дмитро Мішанець, Дмитро Ом-
станюк, Томаш Брукало, Юліан
Павчак, Людвік Мігаль.

Братство св. Володимира в
Nisecetown, Pa., Відділ 204: Ма-
граль Сенко, Різник Катерина,
Закалик Дмитро, Гула Лучка,
Дубас Теодор, Довбуш Іван,
Шайда Петро, Мельник Маріан,
Горічко Павло, Гула Сенько, Ко-
нюх Анна, Хохла Параска, Чо-
ник Стеф., Трач Мих., Похлур-
ски* Федор, Дзядів Василь, Фе-
дичин Ник., Гелета Ядєоха,
Франків Марія, Хомів Йосиф,
Толокко Конст.

Бр. св. Архистрат. Михайла
в Emerald, Pa., Відділ 205: Кар-
новус Іван, Марчиняк Василь,
Мула Василь, Шмігель Петро,
Шмігель Семен, Смик Стефан,
Мисогір Іван, Смик Гриць, Ма-
тушак Гаратон, Вересюк Дми-
тро, Вайда Іван, Швайко Вас.,
Шпаланч Вас., Гішта Іван,
Грабар Яків, Гроховський Френк,
Турек Николай, Турек Іван,
Шовар Юрко, Турек Кароль,
Василишин Мих., Швайко Фе-
дор, Швайко Мих., Машіра Іван,
Шмігель Іван, Шкафарек Стеф.,
Семрикович Іван, Кристофорій
Ів., Машіра Петро, Олекса Мих.,
Федорко Ник., Шмігель Гриць,
Тимошек Мих., Антонішин Фе-
дор, Левандовський Станіслав,
Коцур Юрко, Мазуркевич Тим-
ко, Левандовський Іван, Сулік
Павло, Левандовський Йос., Во-
зняк Василь, Мінцяк Іван.

Руский Молодечий Клуб
Ambridge, Pa., Відділ 206: Стан-
чикевич Стан., Сушинський М.,
Тиміньський Адольф, Гендер
Людвик, Лен Йосиф, Лен Ка-
роль, Лен Венцель, Гайгель Лю-
ренц, Фатула Яков, Гриневич
Михайло, Онуфрий Григ., Ску-
біш Василь, Келер Іван, Феде-
роцько Іван, Рудавський Тимко.
Від 1. Пандяк Стефан, Синец
Іван, Дупняк Теодор, Котляр
Володимир (дит.), Пих Ярослав
(дит.), Писарчик Теодор (дит.),
Писарчик Іван (дит.).
Від 2.: Хомяк Іван (дит.).
Від 3.: Дзядик Николай, Ду-
к Філіо.

Від 9.: Шепоновський Стан.,
Горбаль Теодор, Демянович Ва-
силь, Капустинський Іван.
Від: Мотиль Прокіп.
Від 11.: Крапина Анна, Кон-
станкевич Марія.
Від 12.: Васічко Назарій,
Сильвестер Петришин.
Від 13.: О. Цар Теодозій.
Від 15.: Юрчак Іван (дит.).
Від 18.: Бреня Андрей (дит.),
Глюз Анна (дит.), Глюз Мих.
(дит.).
Від 20.: Борута Гриць.
Від 23.: Гайдук Іван.

Від 27.: Гудяк Іван (дит.), Гу-
дяк Андрей (дит.), Щербань Ні-
колай (дит.).

Від 28.: Чуба Петро.
Від 29.: Грозьо Стефан (дит.),
Зундер Мих. (дит.), Рачко Іван.
Від 33.: Френк Онуфрий, Па-
гула Ілько, Хомякевич Мих., За-
городний Павло, Барна Іван
(дит.).

Від 35.: Дуда Микита.
Від 38.: Хованець Тимко,
Гучко Антоній.
Від 42.: Хованець Орина.
Від 43.: Мізечко Мих., Чурик
Стефан.

Від 45.: Павловець Мих. дит.,
Павловець Андрей дит., Корос-
товський Мих. дит., Павловець
Петро, Романів Іван, Коростов-
ський Ілько, Кушнір Тимко, Та-
шинець Іван, Добровольський
Петро, Вигоданець Олекса,
Бурчак Ілько, Кривка Федор.

Від 52. Дутко Танас.
Від 53.: Лен Осиф, Радован-
ський Стеф., Тимчик Катерина.
Від 61.: Келинер Францішок,
Шераняк Матей.

Від 62.: Куриляк Іван.
Від 65.: Евстахевич Алексан-
дер Стеф.

Від 66.: Сеньчак Семан.
Від 67.: Ранавий Петро.
Від 70.: Хабанюк Петро, Ма-
лачівський Стефан, Міланович
Мих., Цибий Мих.

Від 71.: Ішваніх Меліх, Ха-
бада Павло, Шумський Юрко.
Від 72.: Ілянич Митро, Рудав-
ський Іван.

Від 76.: Дроздович Іван.
Від 78.: Паленський Мих.
Від 82.: Адамьяк Мих., Старан-
чак Іван, Терещенко Лучка, У-
сецький Николай, Слотвинський
Станісл., Врошник Петро, Іва-
нюк Іван, Варш Стан.

Від 84.: Грубовчак Петро, Бо-
гун Ципрян, Ващак Николай,
Матюх Іван, Логай Мих.

Від 86.: Руцка Павліна (дит.).
Від 91.: Діда Олекса.
Від 93.: Ляхович Мих.

Від 95.: Хованець Мих., Ван-
да Петро.

Від 96.: Афтанас Антоній, Фе-
дак Іван, Деркач Антоній, Ци-
кула Мих., Пельо Григ., Петро-
лич Антоній.
Від 99.: Бойцун Василь, Му-
зыка Мартин, Антошиниш Ка-
сько, Біробрам Никола, Котик
Іван, Венгрин Йосиф, Жуков-
ський Никола.

Від 104.: Грицик Волод. дит.,
Коваль Тереса дит.
Від 105.: Василечко Кароліна
дит., Петрик Павліна дит., По-
ляк Ольга дит., Паславський Іван
дит.

Від 106.: Куцовський Йосиф,
Гембаровський Йос., Кульчицький
Николай Густ., Ксеніч Юліан.
Від 107.: Фриць Ілько.
Від 108.: Диркач Олекса, По-
лішук Стеф., Степюк Іван, Ше-
ремета Николай, Ковальчук Ів.

Від 109.: Петішич Валентій,
Лайдак Войтїх, Палух Адам.
Від 110. Магнік Стефан.

Від 113.: Гохла Митро.
Від 116.: Вікоброда Мих.
Від 117.: Левіцький Іван, Я-
блонський Антін.

Від 122.: Дитік Ялан, Паксай
Марія.

Від 123.: Мрикало Анна дит.,
Колісник Андр., Носаль Френк,
Мазурик Юрко, Гнатюшко Іван,
Джун Федор.

Від 124.: Драбик Мих., Пе-
трик Теодор, Сех Андрей, Дво-
літ Григ., Драбик Андрей, Кра-
вець Іван, Савка Григ., Около-
вич Іван.

Від 125.: Ваца Катерина.
Від 126.: Павліковський Ми-
рон.

Від 128.: Решетар Петро.
Від 129.: Євчик Іван, Шаб-
рич Тимко.

Від 130.: Терлецкий Стефан
дит., Коштова Сва дит., Ватинич
Мих. дит.

Від 134.: Дикун Юрій, Лен-
гер Юрій.

Від 135.: Луців Ник., Качур
Ник.

Від 136.: Багайса Іван дит.,
Сус Марія дит.

Від 137. Цванкош Іван.
Від 140.: Ющак Ілько, Гузи-
ляк Лукач, Луцек Гриць.

Від 142.: Бабія Никола, Бу-
чей Павло, Потоцький Стефан,
Кумка Никола.

Від 155.: Венц Іван.
Від 157.: Беднарчик Тимко.
Від 159.: Похили Тоній, Па-
рібчик Стефан, Рогатинський
Петро.

Від 160.: Скоренький Ваврик.
Від 161.: Данько Юрій.
Від 162.: Бобич Іван, Йойкан
Стефан.

Від 165.: Круць Михайло, Ку-
ля Савко, Дороцький Мих., Мель-
ник Григ.

Від 166.: Ворона Семан.
Від 168.: Даньків Михайло.
Від 169.: Вікар Василь.
Від 173.: Пискор Анна.

Від 175.: Бойко Іван, Мідян
Стефан.

Від 179.: Юрків Іван, Броні-
цький Филип, Мартиняк Мих.,
Магац Мих.

Від 180.: Крипський Константин
Від 182. Вігора Казьо, Димнич
Мих.

Від 184.: Кіллач Іван.
Від 185.: Маринчик Андрей,
Лазор Андрей, Заміньський Йо-
сиф, Прочко Іван, Вовк Стефан,
Бичак Митро.

Від 186.: Якубишин Анна.
Від 188.: Літовчак Василь, За-
чат Юрко.

Від 189.: Ільницький Іван, Бо-
ренич Теодор, Поткалицький Ів.,
Роман Максим, Цицик Катери-
на, Цицик Єлисавета, Кавара
Стефан.

Від 190.: Клебан Стефан, То-
чик Адам, Мельник Іван, Петри-
шин Андрей, Гамадик Юлія,
Скочинець Зофія,

Від 194.: Гречкосий Ілько,
Кіт Михайл.

Від 196.: Угрин Никол., Гна-
тушко Макарий.

Від 197.: Іванішин Юрко.
Від 199.: Сич Марія, Кушко
Марія, Покрещак Кристина.

Від 200.: Барна Анна.
Від 201.: Варанський Анто-
шко.

Від 202.: Кисак Анна, Шпрак
Текля, Нусь Анна, Докля Мар-
та.

ПРИСТУПИЛИ НАНОВО:

Від 1.: Іван Товт, Галик Силь-
вестер, Вильяцький Теод., Дем-
чико Мих., Ревак Юрій, Мерена
Панько, Хлебовський Йосиф.

Від 15.: Зиньчак Михайл.
Від 37.: Циган Василь, Син-
ко Михайло, Фик Кондрат, Зен-
тичка Максим, Зентичка Петро,
Каленовський Френк, Синко Сте-
фан, Секела Василь.

Від 40.: Кость Іван, Феціш
Михайло.

Від 42.: Бочневич Мефодій.
Від 46.: Габуря Сва.

Від 52.: Бака Никола, Богоно-
вич Петро.

Від 53.: Вуліота Юрій.
Від 58.: Марущак Андрей, Я-
лечко Іван, Сиванич Олекса,
Шумовський Тимко.

Від 67. Ханика Юрко.
Від 70.: Букса Іван, Букса
Андрей, Фоца Анд., Журавець-
кий Стефан.

Від 75.: Станьчак Северий.
Від 80.: Зентичка Іван.

Від 81.: Козловський Матій.
Від 104.: Ваверчак Іван, Ко-
валевич Осиф.

Від 107.: Оринич Николай,
Баланда Теофіл.

Від 121. Куцвар Андрей, Слю-
сар Стефан, Шмайда Михайло,
Сеньчак Іван.

Від 122. Дичко Марія.
Від 123.: Москаля Василь.

Від 124.: Коруч Петро.
Від 126. Папеля Йосиф.
Від 140.: Сусереба Іван.

Від 144.: Коцький Іван, Мо-
тюк Юлія, Мотюк Анна, Тарас
Текля.

Від 155.: Ханаса Іванна, Гі-
жого Клементя.

Т. Лабовський,
рекор. секр.

Папері листові в обра-
зках —
25 штук 50 цят.; метрики
всього роду по 3 цят.

SVOBODA
184 Hudson Str., New York

Історія мого приїзду до Амери́ки.

Роздивившись добре сю-
ди туди, як то у нас пани
за свій лад господарюють,
а хлоп стає що раз бідній-
ший і що раз тяжше ему
добатись правди, порішив
я за цорадо кума Матія
поїхати до Америки, котру
то так люди зазивають.

У мене то не купити.
Ая! А те кум Матій по-
чав мене привокувати,
сміючись:

— Ідьте, каже, Стефано
чимскорше та шможіть там
вибрати доброго президен-
та, може уже настане луч-
ший час, а як вам буде
добре, припишіть письмо
то і я тут довго не загірю-
сь. А дивіть ся, куме,

абиясьте не сжрупили, як
при виборах до „сейму“.

А то бачите при тих ви-
борах до „сейму“ не був
лиш я сам вибєн. От, як
звичайно, пани нагодували

дриглами, „польською“
ковбасою, від котрої цілий
місяць болів мене живіт,

відтак напоїли в порядку
горілкою і так загнали до
голосованя.

Мав же я ся, мав опісля
від громади. Новіський сі-
рак на мені подерли, вгу-
бив шапку і один постів,

а що „зэфасував“ буків,
то лиш Бог сьвятий і мої
плечі внають. Дехто бува-
ло, здибле а все: хрунь

та хрунь! Вірте однак мені,
що по тій „параді“ я вже
поправив ся.

Але вертаю до річи.
Через цілих дві неділі
ходив я щоденно до міста

і випитував різних панів
та підпанків, чи не знають
де би дістати „шіхкварту“
до Америки.

Врешті справили мене
до якогось жидка, чи мара-
знає, що він за одан, що
то зараз коло пропінатії

має свою канцелярію, а на
дверех висить вивіска з
великою піфкою, перед ко-
трою втікають зі страху чи

зі встиду намальовані осе-
ледці.

— Славайсу! — кажу. —
От хотітим уважаєте, іха-
ти до Америки, бо уже
мені ті плягові пани і

жиди змерзли ся, та не
знаю, як ви мені радите і
чи мож у вас дістати „шіх-
кварту“...

— Ото файс, каже; чому
би ні. Ви, газдо, добре
робіте, що ідете, бо у нас
так а так, а в Америці

так а так,
Вибрав я карту на Гам-
бург, бо думаю собі так:
добрі гамбурські чоботи,

то мусить бути й дорога
туди добра.

Добилисьмо торгу і я
купив тугу „шіхкварту“, чи
якусь біду. Дперва в Аме-
риці переконав ся я, що

той поганин опукав мене
на яких 40 корон.

Відтак пішов я до пана
старости по паспорт, бо
у нас такий край, що і ко-
рова потребує сьвідощтва

моральности.

Вийшовши від него, зай-
шов я між жидівські skle-
пи купувати „панське“
убране, бо як мені казали,

в Америці хлєна і на лік

нема — лиш усі пани. Що
нехрист подасть, то таке
вам чудачне та вітром під-
шите, що аж лачно диви-
тись, а править, як за
рідну маму, та ще й клеє.
То мене розлютило і як
замахнусь на жидів, то
бувбим їх на чотири вітри
ровігнали, що й до дому не
трафилиб. Жидівня вам в
крик. Зробилось таке збі-
говиско, що ледви мене
два поліцаї від них вадер-
ли.

Десь над вечір, купивши
уже „мундур“ і маючи
„шіхкварту“, помандрував
я домів. Вхожу до хати,
а тут знов моя Катерина,
кєба здорова, до мене:

— Чи ти затурів? Нащо
тобі жидівських лажів? Або
за такий паперець платити
таку суму?...

Ледви бабу утихомирив.
В тижня дав я отцю
духовному на Службу „за
путешествуючих“, а на
другий тиждень мав уже
вибрати ся в дорогу.

Прийшов час, кум Матій
запряг коні. Сів я з кумом,
моя стара, її сестра Горпи-
на і двоє сусідів. Пере-
хрестивши ся, ідемо на

„бангофу“. Уїхали ми уже
добрий кусень, аж тут
бачте на горбку коло хре-
ста перебіг нам ваяць-ко

тюга дорогу, а то, най-
кто як хоче говорить, злий
знак.

Прїїхавши на місце, злі-
лисьмо, а я йду купувати
карту. Приходжу до того
пана, що в окулярах і на

плечах має понашивані
звїзди, уклонив ся ведла
припису тай: кажу:

— Продайте мені, пане,
карту до Америки, але
руську (бо як сказав, я у-
же поправив ся), а я запла-
чу, що ся належить.

Скривив ся, як середна
пятницю і як не гукне на
мене:

— Карт до Америки не
маю, а ще до того руських.
Дивись, який патріот! Мо-
же ще й гайдамака!...

Мусів я показати папері,
а дперва тогди продав ме-
ні карту до Кракова, але
най му мать мордує, таки

польску.

Попрацавши ся з кумом,
сусідами і бабами, всів я
до колії. Хлопи ще, як
хлопи, але Катерина з Гор-
пиною завели такий плач,

як жиди в Брусалимі. Я,
як війсковий чоловік не
робив собі нічо з того, бо
кожда баба, маючи повну

торбу сліз, може плакати,
коли лиш сама захоче.

Машина рушила.
До Львова іхав я без
хлопоту. Тут треба було
пересідати, а тих колій до

біса. Отже я всунув ся до
першої ліпшої і сиджу собі
спокійно, аж тут приходить
такий вусатий пан з літтар-
нею і з такими щипцями

в руках, гейби ті, що єя
ними вуби рве і каже злі-
вати. Так мене викидали
з чотири рази, аж вкінці

казали вже й сідати. То все
бачте змова, бо щож-би ім
шкодило, якби я іхав в сій
колії а не в тамтій?

Але лихе не спить. Я-
кійсь підпанок, що іхав
враз зі мною, почувши як

я по руськи говорю, почав
перед другими в мене на-
сміювати ся і каже до них
на голос:

— Дивіть, який українць-
гайдамака! Забив нашого
намісника, тай втікає до
Амери́ки. На газ в ним!...

Назвав мене якимсь Же-
лізняком чи як там і спо-
минав щось про гонти. От

плів, як з горячки.

Того було мені уже за-
багато. Господи, як затис-
ну кулак, як не крикну:

— Гей пане, стуліть пи-
ку і не цікайтеся невинно
людей, бо бігме дам вам

такого прочуханця, що ме-
те втікати через вікно, як
колись в „повстаня“! Пиль-
нуйте ви своїх банків та

кас, через котрі так часто
мусите втікати до Амери́ки,
а мені дайте сьвятий спо-
кій. Я їду туди в честний

спосіб за хлібом!

Панок замовк.

Десь на третій стації у-
війшов жандарм тай забрав
мого панка до „шпаркаси“
на „posiedzenie“.

Відчепивши ся напасти,
пригадав я собі, що є десь
у мене у вузлику ковбаса,
котру мені стардада на

дорогу. Сів я, тай вадумую
попоїсти, бо зі злости я
такі добре зголоднів. Ледви

укусив кавалок, аж тут
входить знов той вусатий
пан з літтарнею, що звуть
єго кондуктором. Подивив

ся мило на мене і на ков-
басу, та каже:

— Ей газдо, але ваша
ковбаса якомсь красно пах-
не. А як би так покуша-
ти...

— Та як ласка, то прошу.
Кажу вам, як сів коло
тої ковбаси, то лаш скірка

і крашки з хліба лашились.
Досить я умію їсти, але то
був ще ліпший майстер.

В вузлику лишив ся е-
ще малий кусень ковбаси,
котрий сховав я уже на
дальшу дорогу. Думаєте,

що мав я може з него хо-
сен. Сохрани Господи. В
Кракові на стації якийсь
пєско, занюхавши ту ков-

Восні пісні Японців.

Кореспондент „Русского Слова“ (не галицького) зв'язний російський письменник д. Немарович Давченко помістив в перекладі гарну воєнну пісню, яку часто співвають японські студенти в школі і поза школою. Пісня ся zove ся „Широкамі Гаджіро“ а текст її по нашому ось який:

„Було колись, ми легко могли переходити крізь філі Анджу. (Анджу Ан-Віу місто в корейському заливі і ріка тої ж назви), але тепер його води пливуть в гуком, палюючи серед куля та гранатів.

Було колись, туди ходили діти іграючись, а тепер кровю значить свої сліди, хто хоче туди пробитись.

Чути боеву сурму. Окружені багряними хмарами диму ідемо в бій вершавий а наші ради се непробитий вал.

І знов чути сурму... Та що се?... сурма нараз замовкла. І знов озвалася... І знов тихо стало... Чому ж її голос не грає нам далше до бою?

Поцілений кулею, що грудь йому прошила, упав воїн.

І темно довкола... Безсильна рука не двигне уже чарівної сурми.

Та нараз зібравши усі сили, намагаєсь конючий сурмач двигнути ся.

Дрожачи опирає ся об землю і прикладає. Ще в останнє хоче, щоб боевий оклик його залунав.

Нехай гине тіло!

І вольний дух вириваєсь в його обіймів і летить... а звідси вавиває до побіди.

І сей оклик чується там в долі при святках, берегах і оклик сей триває вічно. Його повторяє 40 мільонів братів.

Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

Треба було чути — додає д. Н. Д. з яким запалом співала сей пеан молодіж японська. Товаришу — друже! Сотки миль насиділи, але твій оклик живе в серцях твоїх братів і живе вічно.

ни сейчас сюда. Ту можна збити красний інтерес і на бордінгерах, хто є жонатий. Хто з країнв хоче написати то мусить залучити марку на відповідь.

Гаразд!!
Aleksiej Koryliw,
Keokee, Va., Box 3, Lee County.

— Про сибірських каторжників. В оповіданнях композитора Гартевельда про сибірські в'язниці, що друкують ся тепер в „Новой Русси“, находимо інтересні вістки про акутаївську каторгу та про втечу звідтам Карповича, студента, що убив міністра Боголепова. Першим кинуло ся мені в очи — пише Гартевельд — як я прибув до акутаївської каторжної тюрми, що у всіх каторжників нема передних зубів. Коли я спитав, яка тому причина, дехто відповів, що се робота начальника каторги Федорова. Той сам Федоров опісля хвалив ся мені: „одним помахом кулака мені як десять зубів не вибиваю!“ Про втечу Карповича Гартевельд так оповідає: „Карповича, як відбув він самотнє ув'язнене, випустили у вільну команду і йому через те була деяка воля поза стінами тюрми. І от Карпович одного дня, на дні воза, під червоною капустою був вивезений за встановлену межу. Як він переїздив межу, то вартівний салдат штуркав у капусту списом та шаблею. Тим вартівний в трьох місцях поранив уткікача, але ті рани й дали Карповичу волю. Далі він поїхав, міняючи підводу через кожних 20 верств і таким способом аж 800 разів переміняв підводи, поки доїхав до Владивостока. У Владивостоці Карпович зараз таки сів на англійську шкуну „Діана“, що була заздалегідь для нього приготвлена. Саме тоді, „Діана“ рушила з пристани, надбігла поліція на конях і пішла та й хотіла зробити на шкуні трус. Тоді капітан „Діани“ підняв англійський прапор і заявив протест проти огляду шкуну. Як йшли розмови, шкуну зняла ся з якоря та й пішла, простуючи до Японії. До Японії партія соціал-революціонерів заплатила за втечу Карповича десять карбованців.

Хто п'слав гроші?
Одержавсьмо слідуєче письмо:

„Адміністрація Літературно-Наукового Вістника у Львові, ул. Супінського, ч. 17, дістала 20-го IV. с. р. 24 кор. 50 сот. від п. Остаповича в Stuartbrunn, Map. і таку саму квоту від Ukrainian Ass. Wola в Peterson в день 17. IX с. р. Надавці не подали своєї точної адреси і не повідомили, на яку цінь призначені гроші, — що просимо їх зробити.

Рівнож дістала адміністрація 25 кор. в день 4 VII с. р. від банку в Будапешті; гроші переказані з поручення Richarda and Co. в Нью Йорку, але надавці їх нам пілком невідомі. Просимо того, хто надав їм гроші, згодити ся листовно до адміністрації і подати адресу.

З поважанем
Адміністрація Літ. Наук. Вістника, Львів, Супінського, 17.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

I. K. North Tonawanda. В сій справі ми не компетентні, просимо отже звернути ся з своїм проектом до компетентних крутків. — Т. Судя і С. Мацко в Cross Fork, Pa. Гадаємо, що на кождо брехню „Поступа“ відповісти, се і за велика булаб честь для нього, і забралоб. за багато так дорогого місця. Тим нічо не зискася, аві їх не направить ся бо звичайно, пес є на се, аби брехати. Найлутше махнути на них рукою, після приповідки: пес бреше — вітер несе! — Вас. Сандович, Priceborg, Pa. коштує 25 цнт. Прислати мож в листі марками. — Д. А. Вала, Тех. Вилано після бажання. Що до допису то просимо.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

I. K. North Tonawanda. В сій справі ми не компетентні, просимо отже звернути ся з своїм проектом до компетентних крутків. — Т. Судя і С. Мацко в Cross Fork, Pa. Гадаємо, що на кождо брехню „Поступа“ відповісти, се і за велика булаб честь для нього, і забралоб. за багато так дорогого місця. Тим нічо не зискася, аві їх не направить ся бо звичайно, пес є на се, аби брехати. Найлутше махнути на них рукою, після приповідки: пес бреше — вітер несе! — Вас. Сандович, Priceborg, Pa. коштує 25 цнт. Прислати мож в листі марками. — Д. А. Вала, Тех. Вилано після бажання. Що до допису то просимо.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

I. K. North Tonawanda. В сій справі ми не компетентні, просимо отже звернути ся з своїм проектом до компетентних крутків. — Т. Судя і С. Мацко в Cross Fork, Pa. Гадаємо, що на кождо брехню „Поступа“ відповісти, се і за велика булаб честь для нього, і забралоб. за багато так дорогого місця. Тим нічо не зискася, аві їх не направить ся бо звичайно, пес є на се, аби брехати. Найлутше махнути на них рукою, після приповідки: пес бреше — вітер несе! — Вас. Сандович, Priceborg, Pa. коштує 25 цнт. Прислати мож в листі марками. — Д. А. Вала, Тех. Вилано після бажання. Що до допису то просимо.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

I. K. North Tonawanda. В сій справі ми не компетентні, просимо отже звернути ся з своїм проектом до компетентних крутків. — Т. Судя і С. Мацко в Cross Fork, Pa. Гадаємо, що на кождо брехню „Поступа“ відповісти, се і за велика булаб честь для нього, і забралоб. за багато так дорогого місця. Тим нічо не зискася, аві їх не направить ся бо звичайно, пес є на се, аби брехати. Найлутше махнути на них рукою, після приповідки: пес бреше — вітер несе! — Вас. Сандович, Priceborg, Pa. коштує 25 цнт. Прислати мож в листі марками. — Д. А. Вала, Тех. Вилано після бажання. Що до допису то просимо.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

I. K. North Tonawanda. В сій справі ми не компетентні, просимо отже звернути ся з своїм проектом до компетентних крутків. — Т. Судя і С. Мацко в Cross Fork, Pa. Гадаємо, що на кождо брехню „Поступа“ відповісти, се і за велика булаб честь для нього, і забралоб. за багато так дорогого місця. Тим нічо не зискася, аві їх не направить ся бо звичайно, пес є на се, аби брехати. Найлутше махнути на них рукою, після приповідки: пес бреше — вітер несе! — Вас. Сандович, Priceborg, Pa. коштує 25 цнт. Прислати мож в листі марками. — Д. А. Вала, Тех. Вилано після бажання. Що до допису то просимо.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

I. K. North Tonawanda. В сій справі ми не компетентні, просимо отже звернути ся з своїм проектом до компетентних крутків. — Т. Судя і С. Мацко в Cross Fork, Pa. Гадаємо, що на кождо брехню „Поступа“ відповісти, се і за велика булаб честь для нього, і забралоб. за багато так дорогого місця. Тим нічо не зискася, аві їх не направить ся бо звичайно, пес є на се, аби брехати. Найлутше махнути на них рукою, після приповідки: пес бреше — вітер несе! — Вас. Сандович, Priceborg, Pa. коштує 25 цнт. Прислати мож в листі марками. — Д. А. Вала, Тех. Вилано після бажання. Що до допису то просимо.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

I. K. North Tonawanda. В сій справі ми не компетентні, просимо отже звернути ся з своїм проектом до компетентних крутків. — Т. Судя і С. Мацко в Cross Fork, Pa. Гадаємо, що на кождо брехню „Поступа“ відповісти, се і за велика булаб честь для нього, і забралоб. за багато так дорогого місця. Тим нічо не зискася, аві їх не направить ся бо звичайно, пес є на се, аби брехати. Найлутше махнути на них рукою, після приповідки: пес бреше — вітер несе! — Вас. Сандович, Priceborg, Pa. коштує 25 цнт. Прислати мож в листі марками. — Д. А. Вала, Тех. Вилано після бажання. Що до допису то просимо.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

I. K. North Tonawanda. В сій справі ми не компетентні, просимо отже звернути ся з своїм проектом до компетентних крутків. — Т. Судя і С. Мацко в Cross Fork, Pa. Гадаємо, що на кождо брехню „Поступа“ відповісти, се і за велика булаб честь для нього, і забралоб. за багато так дорогого місця. Тим нічо не зискася, аві їх не направить ся бо звичайно, пес є на се, аби брехати. Найлутше махнути на них рукою, після приповідки: пес бреше — вітер несе! — Вас. Сандович, Priceborg, Pa. коштує 25 цнт. Прислати мож в листі марками. — Д. А. Вала, Тех. Вилано після бажання. Що до допису то просимо.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

I. K. North Tonawanda. В сій справі ми не компетентні, просимо отже звернути ся з своїм проектом до компетентних крутків. — Т. Судя і С. Мацко в Cross Fork, Pa. Гадаємо, що на кождо брехню „Поступа“ відповісти, се і за велика булаб честь для нього, і забралоб. за багато так дорогого місця. Тим нічо не зискася, аві їх не направить ся бо звичайно, пес є на се, аби брехати. Найлутше махнути на них рукою, після приповідки: пес бреше — вітер несе! — Вас. Сандович, Priceborg, Pa. коштує 25 цнт. Прислати мож в листі марками. — Д. А. Вала, Тех. Вилано після бажання. Що до допису то просимо.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

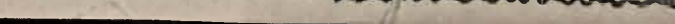
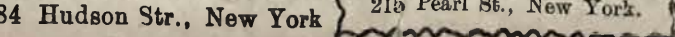
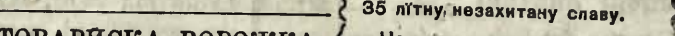
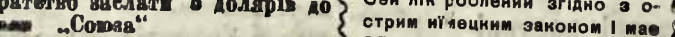
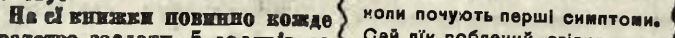
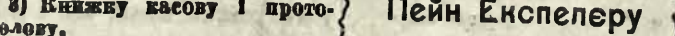
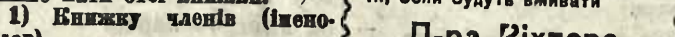
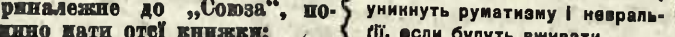
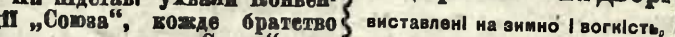
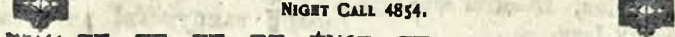
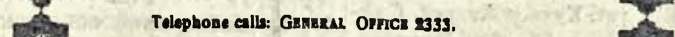
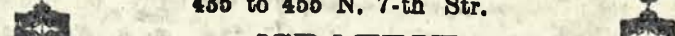
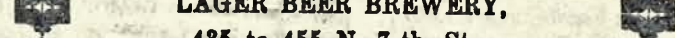
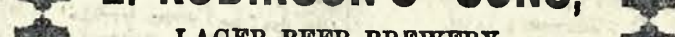
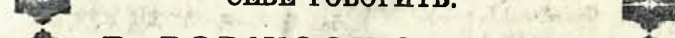
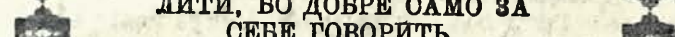
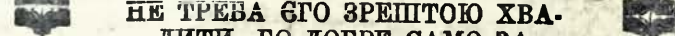
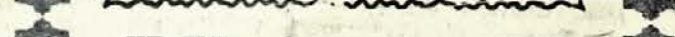
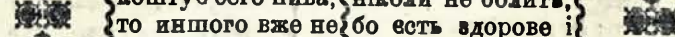
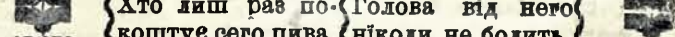
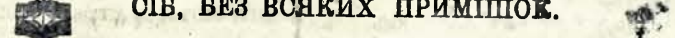
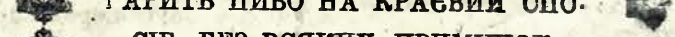
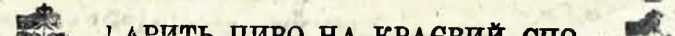
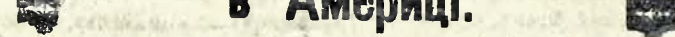
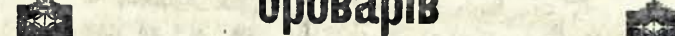
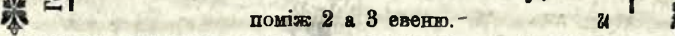
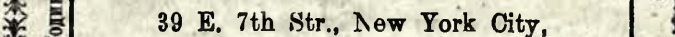
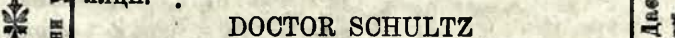
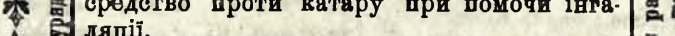
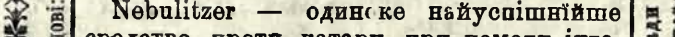
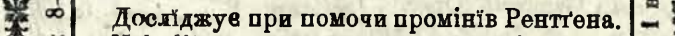
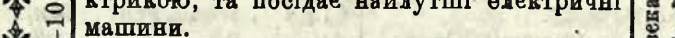
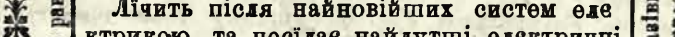
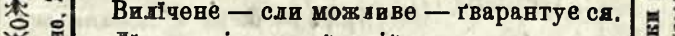
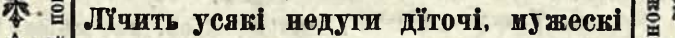
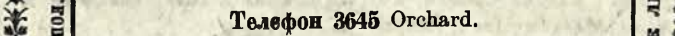
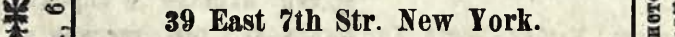
Руска
Агенція
Кора-
бельна
і Пере-
сила
Грошей

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує слідуєчі справи:
Пересилає гроші до всіх країв по цінах можливо найташних і як найскорше.
Продає Шиферти на різні ділі корабельні до старого краю і з краю до Америки по найташних цінах.
Виробляє повновасти, контракти купна і продажі заосмотрені підписом консула; переіпроводжує всякі інші справи зі судами і старовраєвими властями.
Полагодує справи військові, як увільнене від асестурану, військової контролі, увільнене від вправ і т. п.
Мінне гроші — старовраєв на американські і американські на вправі шеля бжучого курсу.

Адреса:

Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

Руский Лікар
Doctor S. Robert Schultz

39 East 7th Str. New York.

Телефон 3645 Orchard.

Лічить усякі недуги діточі, мужескі і жіночі.

Вилічене — сли можливе — гварантує ся.

Лічить після найновіших систем електрикою, та посідає найлутші електричні машини.

Досліджує при помочи промінів Рентгена. Nebulitzer — одинокє найуспішніше средство проти катару при помочи інгаляції.

DOCTOR SCHULTZ
39 E. 7th Str., New York City,
поміж 2 а 3 евант.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.

Дас ради і вєдєнє рїнок лїстовно.